

Priseljenci: zgled okoliških občin

MARJAN KEMPERLE

Konec aprila, ko je z italijanskega Juga na Tržaško pljusnil val priseljencev in izzval ogorčen protest dela tržaškega prebivalstva in njegove politične garniture, so v Ribiškem naselju v devinsko-nabrežinski občini priredili večer, katerega protagonisti so bili tam začasno bivajoči azilanti. V prejšnjih mesecih so pomagali pri čiščenju poti okrog izvira Timave, sledili so pouku italijanskega jezika, z mobilnimi telefoni so posneli zanje značilne koticke tamkajšnjih krajev in jih ponudili na ogled na razstavi s kulturnim programom, ki so ga domačini priredili njim v čast. Vse v znamenju spoznavanja in spoštovanja.

Ta teden, po večdnevni posplošujoči časopisnih izpadih proti priseljencem zaradi dveh njihovih spolnih prenapetosti, so v repentabski občini začeli udeleževati projekt, katerega protagonisti so tamkajšnji azilanti s Fernetičev. Po skupinah bodo - prosto-voljno - počistili Pot poetov in še druge tamkajšnje ceste in poti, da bi dokazali, kako je - čeprav drugačne kulture, vere, narodnosti, jezika - mogoče zaživeti skupaj.

Tako devinsko-nabrežinska kot repentabska občina sta se kričecim, a puhlim besedam nestrpnosti in zavračanja postavili po robu s konkretnimi, prijemljivimi dejavnostmi sprejemanja in spoštovanja drugih.

V tem sta res lahko drugim v svetel zgled.

BRUSELJ - Podpora Erdoganovi dvojni »protiteroristični« politiki

Zveza Nato podprla Turčijo v boju proti IS a tudi proti Kurdom

BRUSELJ-ANKARA - Generalni sekretar zveze Nato Jens Stoltenberg je večer izjavil, da zavezništvo odločno stoji ob Turčiji sprčo dvojne grožnje, s katero se sooča - napadi kurdske upornikov in Islamske države. Nato podpira varnost Turčije z namestitvijo raketnih sistemov patriot na meji s Sirijo in bo pozorno spremljala razvoj dogodkov na svoji jugovzhodni meji. Vlada v Ankari se je minuli teden odločila za ofenzivo tako na položaje IS v Siriji kot njenih nasprotnikov kurdske stranke PKK na severu Iraka. Več držav članic Nata naj bi sicer Turčijo pozivalo, naj proti PKK z zmernostjo uporablja vojaška sredstva, turški predsednik Erdogan pa je izjavil, da mirovnega procesa s kurdske uporniki ni mogoče nadaljevati. Zaradi tega narašča zaskrbljenost, da bo kurdska manjšina, ki predstavlja okoli 15 odstotkov prebivalcev Turčije, znova porinjena na rob družbe.

Na 2. strani

POSLOVITEV Mirošič v Benečiji

ČEDAD - Slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, ki zapuša Italijo, se je včeraj poslovil od zastopnikov Slovencev na Videmskem. Srečal se je s predstavniki SKGZ in SSO ter včlanjenih društev. Obiskal je tudi predsednika deželne sveta Franca Jacopa, s katerim je slovenski diplomat ocenil odnose med Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo.

Na 3. strani

Z metlo in lopato proti predsodkom

COL - Daniel, Armany, Emran in Dostmohamad (z leve), afganistanski azilanti z začasnim bivanjem v kampu na Fernetičih, so začeli - v okviru projekta repentabske občinske uprave - z lopatami in metlami čistiti Pot poetov pod Tabrom, v brk predsodkom o ničvrednih in nevarnih priseljenih.

Na 4. strani

ŠPORT Nekdanji prvoligaš trener Zaleta

Združena ekipa Zalet, najboljša slovenska ženska odbojkar-ska ekipa v Italiji, ima novega trenerja. To je 41-letni Jasmin Čuturič, nekdanji slovenski reprezentant in vrhunski igralec v Sloveniji, Italiji, Franciji in Nemčiji. V Portorožu bivajoči Čuturič bo treniral prvo ekipo v C-ligi in mladinke.

Na 14. strani

Milje: župan odgovarja na kritike iz Slovenije

Na 3. strani

Ko dnevno premečeš do 20 ton soli

Na 9. strani

V Gorici usposabljanje varilcev in cevarjev

Na 10. strani

Jamljec Faidiga v finalu iger Eyof

Na 14. strani

TRST - Tržaško knjižno središče

Odličen obisk kupcev

Dober mesec dni po odprtju zadovoljni z obiskom - Avgusta bo veljal omejen delovni čas

TRST - Tržaško knjižno središče (TKS) na Trgu Oberdan obratuje že dober mesec dni, v tem času pa so tu beležili odličen obisk strank, prodali veliko knjig in zvesto širili prvotno zamišljeno poslanstvo - skrb za promocijo slovenske manjšine in Slovenije v njenih odličnostih. Poleg šolskih učbenikov, ki jih je še vedno možno naročiti, odlično prodajajo otroške knjige. Zaloge otroških knjig so že večkrat pošle, zaradi česar so jih morali na novo naročiti. Dobro so šli v prodajo tudi zemljevidi in turistični vodiči po Sloveniji in Hrvaški. Na lestvici najbolj prodajanih »resnejših« knjig se je znašla pesniška zbirka Cirila Zlobca *Ljubezen čudež duše in telesa*.

GORICA-TRŽIČ - Ribe na ribjih tržnicah

Poceni so dobre, brez kosti še boljše

BRUSELJ - Erdogan pridobil podporo zavezništva svoji dvolični »protiteroristični« politiki

Nato podprl Turčijo v boju proti IS a tudi proti kurdskim borcem

Ankara stopnjuje pritisk na Kurde in demokratično opozicijo predsednikovi stranki

BRUSELJ-ANKARA - Generalni sekretar zveze Nato Jens Stoltenberg je včeraj izjavil, da zavezništvo odločno stoji ob članici Turčiji, ki se je soočila z grozovitim dejanjem terorizma in nestabilnostjo na južni meji. Turčija je srečanje zahtevala po smrtonosnem napadu v mestu Suruc na jugu države 20. julija, ki mu je sledil niz drugih nasilnih dogodkov. Turčija zveze Nato ni zaprosila za dodatno vojaško prisotnost, je po koncu včerajšnjega sestanka dejal generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg. So pa države članice v skupni izjavi Turčiji zagotovile solidarnost spričo dvojne grožnje, s katero se sooča - napadi kurdskih upornikov in Islamske države. Stoltenberg je dodal, ima Turčija zelo močne varnostne sile. »To je druga največja vojska v zavezništvu,« je dejal. Trenutno sicer Nato podpira varnost Turčije z namestitvijo raketnih sistemov patriot na meji s Sirijo. Države članice bodo pozorno spremljale razvoj dogodkov na jugovzhodni meji Nata, so še sporočile.

Vlada v Ankari se je minuli teden odločila za ofenzivo tako na položaje IS v Siriji kot njenih nasprotnikov kurdske stranke PKK na severu Iraka. Več držav članic Nata naj bi sicer Turčijo pozivalo, naj v posredovanju proti PKK z zmernostjo uporablja vojaška sredstva, da bi tako pustili odprta vrata za nadaljevanje mirovnega procesa med stranema. Stoltenberg včeraj ni komentiral odločitve Ankare, da napade položaje džihadistov Islamske države in kurdskih upornikov, s čimer je dejansko združila operacije proti Kurdske delavski stranki (PKK) in IS v širšo vojno proti terorizmu, čeprav sta skupini odločni nasprotnici. Zaradi tega so se pojavili namigi o tem, da je morda Turčija bolj zainteresirana za omejitve zmoglosti kurdske borbe v Iraku in Siriji kot obvladovanje IS.

Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je včeraj v Ankari izjavil, da mirovnega procesa s kurdske uporniki ni mogoče nadaljevati. Zaradi dogajanja zadnjih dni narašča zaskrbljenost, da bo kurdska manjšina, ki predstavlja okoli 15 odstotkov prebivalcev Turčije, znova po-

rinjena na rob družbe. Turški predsednik trdi, da Ljudske demokratske stranke (HDP), glavne kurdske stranke v Turčiji, ki je bila prejšnji mesec prvič izvoljena v parlament, ne bodo prepovedali. Bi pa lahko sprejeli ukrepe proti njenim posamičnim članom, ki imajo povezave z uporniki. Erdogan je tudi poudaril, da bo Ankara odločno nadaljevala operacije tako proti kurdskim borcem kot džihadistom Islamske države.

To daje misliti, da so Erdoganove izbire pogojene z notranjo politiko, saj mu je prav uspeh kurdske stranke na nedavnih volitvah preprečil, da bi pridobil absolutno večino v turškem parlamentu. Trenutno njegova stranka še ne zmore oblikovati nove vlade in je velika možnost ponovnih volitev že jeseni. V tej luči je Erdoganovo zaostrovanje konflikta s Kurdi videti kot ciničen poskus obračunavanja z demokratično politično opozicijo v državi.

Generalni sekretar
Nata Jens
Stoltenberg

ANSA

RIM - Po odhodu stranke SEL iz večinske koalicije

Župan Marino sestavi nov odbor Zadnje dejanje pred volitvami?

RIM - Župan Ignazio Marino je sestavil nov občinski odbor, potem ko so rimsko mestno upravo v preteklih tednih pretresle številne korupcijske in druge afere. Po mnenju poznavalcev je to zadnji poskus župana iz vrst Demokratske stranke, da prepreči razpustitev občinskega sveta, izredno komisarsko upravo in predčasne volitve. Pred nekaj dnevi je Marina zapustila stranka SEL, tako da novo upravo sedaj sestavljajo le zastopniki Demokratske stranke, županove občanske liste in neodvisni.

Najbolj markantni imeni novega Marinovega odbora sta Stefano Esposito in Marco Rossi Doria. Prvi je parlamentarec doma iz Piemonta, ki je znan po svojem boju za hitro železnico Turin-Lyon in zaradi polemik z na-

sprotniki le-te. Rossi Doria, ki je poznan tudi kot poulični učitelj, bo skrbel za šolstvo in za probleme predmestij, ki se soočajo s hudimi težavami. Marino upa

in računa, da bodo novi upravitelji vodili italijansko glavno mesto do naravnega izteka zakonodajne dobe občinskega sveta, to se pravi tri leta.

Župan je po predstavitvi novih odborikov pozval predsednika vlade Mattea Renzija, naj novo upravo sodi po dejanjih. Renzi se je po izbruhu korupcijskega škandala (preiskava Mafia capitale) zavzel za komisarsko upravo in za predčasne volitve, potem pa se je premislil. Najbrž tudi zato, ker so nekatere javnomnenjske raziskave takoj po izbruhu škandala napovedovale volilno zmago Gibanja 5 zvezd in posledični poraz Marina. Tudi zaradi županove vztrajnosti so se zadeve na Kapitolu nato nekoliko uredile, na kar sta Marino in Renzi sklenila neke vrste politično premirje.

ADIS ABEBA - Obamov poziv

Svet naj spremeni pristop do Afrike

ADIS ABEBA - Ameriški predsednik Barack Obama je v zgodovinskem nagovoru na sedežu Afriške unije v etiopski prestolnici Adis Abeba včeraj dejal, da je čas, da svet spremeni svoj pristop do Afrike in opusti stereotipe o črni celine. Obama je po drugi strani Afriko pozval, naj premaga "raka korupcije".

»Medtem ko se Afrika spreminja, sem svet pozval, naj spremeni svoj pristop do Afrike. Po pol stoletja dobe neodvisnosti je sedaj že zdavnaj čas, da se opustijo stari stereotipi o Afriki, ki jo večno pestijo konflikti in revščina,« je dejal Obama, ki je prvi ameriški predsednik, ki je nagovoril Afriško unijo. Ob tem je dodal, da se mora svet zavedati izjemnega napredka Afrike. Po oceni Obame Afrika sedaj potrebuje več trgovine, obenem pa je zagotovil, da ZDA krepijo gospodarske odnose s črno celino. »Veliko Afričanov mi je dejalo, da si ne želijo samo pomoči, temveč trgovine, ki spodbuja njihov razvoj,«

je povedal Obama.

Po drugi strani je ameriški predsednik črno celino pozval, naj se reši "raka korupcije", da bi zagotovila svoj nadaljnji napredek oz. razvoj. Obama je zatrdil, da je korupcija iz afriških gospodarstev izčrpala milijarde dolarjev, ki bi jih lahko namenili za zdravstvo ali ustvarjanje delovnih mest. Obenem je obsodil afriške voditelje, ki ne želijo predati oblasti in se oklepajo svojih položajev. »Demokracija napredek Afrike je prav tako ogrožen, ko se voditelji ne želijo umakniti po koncu mandata,« je dejal ameriški predsednik. »Nihče ne bi smel biti predsednik celo življenje,« je pripomnil in dodal, da se sam že veseli, da bo vaje predal nasledniku.

Z govorom je Obama zaključil svojo kratko afriško turnejo. Najprej je obiskal Kenijo, domovino svojega očeta, v nedeljo pa je prispel v Etiopijo, kjer je to ameriško tesno zaveznico pohvalil zaradi njene vloge pri boju proti skrajnežem islamistične milice Šebab. (STA)

LIBIJA - V Tripoliju
Gadafijev sin
in 8 sodelavcev
obsojenih na smrt

Seif Islam leta 2010

ANSA

TRIPOLI - Sodišče v Tripoliju je sina nekdanjega libijskega voditelja Moamerja Gadafija, Seifa Islama, ter osem njegovih sodelavcev včeraj obsodilo na smrt zaradi vojnih zločinov med uporom proti Gadafijevemu režimu leta 2011. Med obsojenimi na smrt sta tudi nekdanji vodja libijske obveščevalne službe Abdulah Senusi in zadnji premier v času Gadafijevega režima Al Bagdadi al Mahmudi. Sodišče jih je spoznalo za krive več vojnih zločinov, umorov in spodbujanja k posilstvom. Seif Islam Gadafi na sodišču ni bil navzoč, saj je še vedno v rokah oborožencev, ki so ga zajeli leta 2011. Zadržujejo ga v mestu Zintan na zahodu Libije. Proces se je začel marca lani, Seif Islam Gadafi pa je na njem sodeloval preko video povezave, in sicer nazadnje maja lani.

Na obsodbe se je kritično odzval Svet Evrope. Generalni sekretar sveta Thorbjorn Jagland je obsodil odločitve libijskega sodišča. »Ta primer bi morali predati Mednarodnemu kazenskemu sodišču v Haagu, da bi se zagotovilo pošteno sojenje,« je zapisal Jagland in dodal, da bo Svet Evrope še naprej promoviral odpravo smrtnih kazni po svetu. Tudi Združeni narodi so kritizirali obsodbe na smrt. Tiskovna predstavnik visokega komisariata ZN za človekove pravice Ravina Shamdasani je ocenila, da je v sodnem procesu prišlo do vidnih kršitev pravnih norm. Sodišče v Tripoliju ni zadostno dokazalo individualno krivdo obtoženih, pojavile pa so se tudi precejšnje težave pri dostopu do zagovornikov, je dejala Shamdasanijeva. (STA)

IRAN - Obisk predstavnice EU Mogherinijeve

Po jedrskem dogovoru se odpira novo poglavje

TEHERAN - Iran in EU želita po sklenitvi dogovora o iranskem jedrskem programu odpreti novo poglavje dvostranskega in mednarodnega sodelovanja, sta včeraj poudarila visoka zunanjepolitična predstavnica EU Federica Mogherini in iranski zunanji minister Mohamed Džavad Zarif. »Iran in EU bosta tudi po dogovoru nadaljevala na najvišji ravni,« je povedal Zarif. Po besedah Mogherinijeve, ki se muči na obisku v Teheranu, sklenitev dogovora odpira pot širokemu sodelovanju. EU si na vseh področjih z Iranom želi »sodelovanja in ne konfrontacije«. »Jedrski dogovor je le začetek novega procesa,« je dodala.

Tako Mogherinijeva kot Zarif sta boj proti Islamski državi označila za strateško temo za obe strani. »Terorizem ni nevarnost samo za regijo, temveč tudi za evropske države,« je opozoril Zarif. Mogherinijeva je Iran še pozvala, naj igra konstruktivno vlogo pri umiritvi razmer v Siriji.

Zunanji ministri Irana in šesteri-

ce velesil so 14. julija dosegli zgodovinski sporazum, ki naj bi končal 13-letni jedrski spor z Iranom. Ta je pristal na stroge omejitve svojega jedrskega programa in mednarodni nadzor jedrskih aktivnosti, v zameno pa bodo odpravljene gospodarske in finančne sankcije proti njemu. (STA)

ZLATO (999,99 %) za kg	31.872,68	+40,72
SOD NAFTE (159 litrov)	53,54 \$	+0,13
EVRO	1,1025 \$	-0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
28. julija 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	28. 7.	27. 7.
ameriški dolar	1,1025	1,1058	
japonski jen	136,46	136,23	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,023	27,029	
danska krona	7,4615	7,4615	
britanski fun	0,70740	0,71270	
madžarski forint	309,88	310,02	
poljski zlot	4,1216	4,1285	
romunski lev	4,4149	4,4180	
švedska krona	9,4537	9,4530	
švicarski frank	1,0659	1,0595	
norveška krona	9,4537	9,0420	
hrvaška kuna	7,5910	7,5965	
ruski rubel	66,3770	65,8156	
turška lira	3,0315	3,0679	
avstralski dolar	1,5089	1,5184	
braziljski real	3,6916	3,7354	
kanadski dolar	1,4348	1,4409	
kitajski juan	6,8459	6,8668	
indijska rupija	70,4663	70,9592	
mehiški peso	17,8914	18,0555	
južnoafriški rand	13,8491	14,0287	

BENEČIJA - Poslovilni obisk veleposlanika Mirošiča

»Stvari, ki zgledata enostavne, so včasih zelo komplicirane«

Sestanka s predstavniki SKGZ in SSO ter včlanjenih društev in ustanov

Srečanje s predstavniki SKGZ in včlanjenih društev

ČEDAD - Slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič je bil včeraj na poslovilnem obisku v Benečiji, kjer se je v Čedadu najprej sestal s predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze in raznih društev oziroma ustanov, nato pa še s predstavniki Sveta slovenskih organizacij. Obisk na Videmskem je sklenil še z ogledom muzeja SMO v Špetru, ki je nastal v okviru evropskega projekta JezikLingua.

Predstavniki Beneških Slovencev so veleposlanika, ki zapuša delovno mesto v Rimu, opozorili na demografske težave, pomanjkanje gospodarskega razvoja, reformo krajevnih uprav in na še vedno aktualno vprašanje slovenske identitete. Poudarili pa so tudi pomembno in plodno sodelovanje s Posočjem, željo po vključevanju v čezmejne evropske projekte oziroma po nadgradnji pravkar zaključenih, kot sta na primer JezikLingua in ZborZbirk.

Veliko pozornosti je bilo seveda namenjeno dvojezični šoli v Špetru, zlasti pa potrebi, da bi se učenje slovenščine nadaljevalo tudi na ravni višje srednje šole. V obdobju med nižjo in višjo srednjo šolo, ko mladi dorasčajo, se namreč oblikuje tudi njihova identiteta, poleg tega pa bi bilo nadaljevanje učenja slovenščine ključno tudi za ohranjanje in osvajanje novih jezikovnih spretnosti.

Slovenski veleposlanik Mirošič, ki ga je spremljala generalna konzul-

ka v Trstu Ingrid Sergaš, je povedal, da se je med svojim mandatom redno ukvarjal tudi z vprašanji, ki so zadevala Slovence na Videmskem, kot so bile na primer težave špertske dvojezične šole. Pri tem je tudi povedal, da se je v Italiji naučil, da so stvari, ki zgledata enostavne, zelo komplicirane.

Sestanek z zastopniki SSO ter včlanjenih organizacij

Beneškoslovensko skupnost je pohvalil za razvejano in dobro organizirano delovanje, nad katerim je pozitivno presenečen, ter ji čestital, da je kljub vsem težavam in v okolju, ki ji marsikdaj ni bilo zelo naklonjeno, ohranila svojo slovensko identiteto. Tudi Mirošič je ocenil, da bi bi-

lo potrebno pouk slovenščine razširiti tudi na nivo višje šole in poudaril, da se je treba dogovoriti za najbolj ustrezno obliko pomoči s strani Slovenije pri rešitvi tega vprašanja. Mirošiča je v Vidmu pred tem sprejel predsednik deželne sveta Franco Iacop. (NM)

ARBITRAŽA Slovenija imenovala Francoza

LJUBLJANA - Vlada Slovenije je včeraj za novega člana arbitražnega sodišča, ki odloča o meji med Slovenijo in Hrvaško, imenovala predsednika Meddržavnega sodišča Ronnyja Abrahama. S tem, je predsednik vlade Miro Cerar, so odstranili vse ovire, da lahko arbitražno sodišče deluje nemoteno naprej. Cerar pričakuje, da bo arbitražno sodišče še naprej delovalo neodvisno in nepristransko, opravilo svojo nalogo ter sprejelo dokončno odločitev.

Francoz Abraham, rojen leta 1951 v Egiptu, je v ICJ nasledil svojega sonarodnjaka, zdaj predsednika arbitražnega sodišča, ki odloča o slovensko-hrvaški meji, Gilberta Guillaumea. Predsednik ICJ je od februarja letos. Za izbiro tuja, sicer vrhunskega strokovnjaka, so se odločili, ker želijo, da se zadeva zaključi tudi na ravni mednarodnega prava. Poleg tega tujemu strokovnjaku ne bo mogel nihče očitati pristranskosti, so še poudarili. Abraham bo v arbitražnem sodišču nasledil Sekolca, ki je odstopil, potem ko so bili v hrvaškem tisku objavljeni posnetki njegovih pogovorov s slovensko agentko Simono Drenik.

Hrvaška sicer napoveduje, da bo zaradi afere odstopila od arbitražnega sporazuma. O tem bo danes oz. jutri odločal hrvaški sabor.

MARINA SV. ROKA - Miljski župan Nesladek odgovarja Alpe Adria Green

»Neutemeljeni očitki iz Slovenije«

Upravitelj pravi, da je vse pod nadzorom in ne izključuje kazenskih ovadb zaradi obrekovanja

MILJE - »V Sloveniji so pogreli staro zgodbo ter jo še dodatno popoprali z natolcevanji in lažmi. Napišite, da sem zelo jezen in da ne izključujem kazenskih ovadb zaradi obrekovanja in širjenja neresnic.« Takole razmišlja miljski župan Nerio Nesladek (na sliki), ki smo ga zaprosili za komentar obtožbe naravovarstvenega združenja Alpe Adria Green (AAG), češ da je območje marine Sv. Roka onesnaženo. Posebno t.i. griček, ki naj bi bil nasičen s strupenimi snovmi. Stališče AAG je z velikim podarkom objavil ljubljanski Dnevnik.

Umetni griček so iz odpadnega materiala ustvarili med gradnjo marine in sosednjega turistično-navigacijskega centra, ko je v Miljah bila na

oblasti desna sredina. Župan pravi, da so vse pristojne institucije (začenši z zdravstveno ustanovo) takrat dovoli-

le ta poseg, griček pa je pod stalnim nadzorom. Redno ga izvajajo deželna agencija za okolje ARPA, zdravstvena ustanova, Pokrajina Trst in seveda Občina Milje, »ki bi gotovo prva posegla v primeru onesnaževanja in nevarnosti za ljudi.«

Nesladek pravi, da takšne nepreverjene novice lahko zelo škodijo marini Sv. Roka, zato se sprašuje, zakaj slovenski časopis ni za mnenje vprašal Občino ali pa odgovorne pri marini.

Italija je z gričkom prekrila nevarno nezakonito odlagališče v marini Sv. Roka (v it. porto San Rocco) pri Miljah, je zapisal Dnevnik. Griček je vsak dan poln kopalcev, strupene snovi pa morski tokovi prinašajo tudi v

slovenski del Tržaškega zaliva, ki se je skliceval na stališče Franca Malečkarja iz mednarodne okoljevarstvene organizacije Alpe Adria Green. Pogrebu se med drevjem, grmičevjem in klopami vije zgledno urejena sprehajalna steza. Obiskovalce pričaka tudi urejeno igrišče za otroke in ob vznožju plaža, ki v teh dneh nikakor ne sameva. Griček imajo ljudje radi, pa čeprav se v njegovi notranjosti skriva 18.000 ton strupenega industrijskega blata, smo brali v članku izpod peresa Marjete Kralj. Nelegalnega odlagališča so se nato v Miljah enostavno znebili tako, da so iz njega naredili idiličen griček, opozarjajo še v Alpe Adria Green.

S.T.

KANALSKA DOLINA - Predstavitve knjige etnologinje Mojce Ravnik

»V Ukvah je praznik žegnjanja resnično nekaj posebnega«

UKVE - »Žegen je v Ukvah nekaj posebnega, je praznik, ki povezuje celotno skupnost, pri katerem aktivno sodelujejo starejši in mlajši Ukljani in pri katerem se tradicija prenaša iz generacije v generacijo. Žegnjanja poznajo tudi drugod, povsod je to lep praznik petja in glasbe, toda v Ukvah je vzdušje res posebno. In predvsem to specifično tega žegna sem želela izpostaviti v svoji knjigi.«

Tako je povedala etnologinja in raziskovalka Mojca Ravnik (bila je tudi glavna pobudnica projekta ZborZbirk, op.ur.) v soboto, 25. julija, na predstavitvi knjige »Na žegen! Žegnjanje in drugi prazniki z rekruti v Ukvah v Kanalski dolini«, ki je nastala na podlagi večletnih snemanj tega praznika in izdajo katere so podprli Združenje Don Mario Cernet, Slovensko kulturno središče Planika in

Združenje don Evgen Blankin.

S sodelavci ZRC SAZU v Ljubljani so namreč ugotovili, da nimajo nebenega gradiva o tem običaju, in so zato odločili, da bodo to praznovanje posneli. Prvič so žegen snemali (za posnetke so poskrbeli Miha Peče, Naško Križnar in Sašo Kuharič, nekaj izvircev pa so predvajali tudi med predstavitvijo knjige) leta 2006, Ravnikova pa se ga je udeležila prvič leta 2004, leto po poplavi, ki je razdejala vas in tudi cerkev. Snemali so delo na planini, razne trenutke priprave, baklado nastop benda domačih fantov, priprave pušeljcev, ples in mašo v šotoru ter 'konto' (tradicionalno petje po maši po vasi). Vse skupaj je bilo čudovito, je med predstavitvijo obujala spomine Ravnikova in dodala, da so pa obenem s sodelavci skle-

nili, da bodo snemali žegen, dokler ne bo vas obnovljena, na nedejo imeli samo takih posnetkov, na katerih so Ukve zaprav gradbišče. Tako so se v Kanalsko dolino odpravili kar štirikrat, da so nato leta 2009 posneli tudi žegen z mašo v obnovljeni cerkvi. Tisto leto so posneli tudi polnočnico. Leta 2007 in 2008 pa je bilo glavno prizorišče žegna v sirarni nad trgovino. »Obnova vasi pa ni bila edini razlog, da smo se tolikokrat vrnili. Ugotovili smo namreč, da zelo slabo poznamo to tradicijo in smo vsakič odkrili kaj novega, na primer tudi to, da rekruti (fantje, ki v tistem letu dopolnijo osemnajst let) v bistvu vodijo vse glavne obrede: od žegna do postavljanja božičnega drevesa, nošenja brina za božič, pa do sklepne večerje pomladi.«

Ravnikova se je zahvalila tudi do-

Sodelujoči na predstavitvi in pevci zbora Kerlci iz Ljubljane

NM

mačinom, ki so ji pomagali, in Anni Wedam za italijanski prevod, našela pa je tudi avtorje knjig o Kanalski dolini, iz katerih je črpala gradivo. Po uvodnem pozdravu vodje krajevnega cerkvenega pevskega zbora Osvalda Erratha pa je številno publiko v slovenščini nagovoril župan Občine Naborjet-Ovčja vas Boris Preschern, ki se je Ravnikovi zahvalil, da je napisala knjigo o tej krajevni navadi. »To je naša zgodovina,« je povedal in poudaril,

da je pomembno, da se tu ohranijo navade in slovenska identiteta, ki je zgodovinsko prisotna v Kanalski dolini. Dodal je, da je treba doseči, da se bodo lahko otroci v šoli kontinuirano učili slovenščine, in ocenil, da bi bilo treba deželna sredstva bolj smotno porazdeliti in jih usmeriti v poučevanje slovenščine.

Za glasbeni uvod in zaključek je poskrbel moški pevski zbor Kerlci iz Ljubljane. (NM)

REPENTABOR - Solidarnostni projekt občinske uprave za azilante na Fernetičih

Afganistanski prostovoljci čistijo Pot poetov pod Tabrom

Na Poti poetov pod Repentabrom je včeraj zjutraj odmevala orientalska glasba. V njenem ritmu so štirje mladeniči z lopatami, metlo in grabljami v rokah čistili cesto, odstranjevali listje in druge odpadke.

Niso bili domačini. Pred kakimi osmimi meseci so prispeli po raznih geografskih peripetijah na Kras, zaprosili za politično zatočišče in dobili začasni domicil v kampu na Fernetičih. Čeprav je Pot poetov oddaljena le nekaj kilometrov od Fernetičev, so zanjo izvedli dan prej, ko so začeli - kot prostovoljci - z lastnimi rokami udeležati projekt repentabske občinske uprave o vključevanju priseljencev v domače družbeno tkivo.

Občina je marca - v sodelovanju z Italijanskim solidarnostnim konzorcijem - predstavila deželni upravi načrt za začasno prostovoljno zaposlitev azilantov s Fernetičev, na katerega se je odzvalo petnajst priseljencev. »Projekt predvideva čiščenje odročnih cest in poti v občini, to je za opravljanje tistih del, ki jih navadno, vedno prostovoljno, opravljajo člani civilne zaščite. Na ta način ni nihče od domačinov prikrajšan za delovno mesto,« je smisel projekta na ponedeljkovi občinski seji pojasnil župan Marko Pisani. Vzvod za pobudo pa tiči tudi v prepričanju, da morajo v kulturni Evropi prevladati etična načela solidarnosti, človekoljubnosti in humanosti, ne pa nizkotne politične instrumentalizacije na koži priseljencev.

Dežela je projekt pred kratkim odobrila in tudi financirala: vsega 5.200 evrov. Ta denar je služil za pripravo tečaja za varstvo pri delu, ki so ga prostovoljci morali opraviti, preden so se lahko vključili v prostovoljno delo. Nadalje so z deželnimi sredstvi kupili očala in rokavice za prostovoljce.

V ponedeljek je projekt praktično zaživel. Občinska uprava je ocenila, da je - za začetek - najbolj primerno počiščenje Poti poetov, saj ni prometna, in torej varna. Jutranji avtobus je pripeljal

Azilanti so čistili Pot poetov pod »nadzorom« Umberta Sabe

FOTODAMJ@N

prve štiri prostovoljce na Col, od koder so začeli z delom.

Prvi dan so počistili lep del poti. Tamkajšnji kip Iga Grudna so pustili že za sabo.

Včeraj zjutraj je bila cesta počiščena že do kipa Umberta Sabe. Fantje so delali pospešeno. Vsi se dobro poznajo, saj prihajajo iz iste države, Afganistana, in iz

iste afganistanske pokrajine, Logar, tiste z glavnim mestom Jalalabad, znanim še iz časov sovjetskega napada in potem tudi ameriško-natovskega posega. Najmlajši, Emran, je star 18 let. Njegova življenjska usoda je kar čudna: šest let je živel v Angliji, potem jo je moral zapustiti, in pot ga je popeljala na Kras. 25-letni Daniel je preživel 13 mesecev v Bolgariji, kjer se je bil

Marko Pisani

FOTODAMJ@N

načel nekaj srbskih besed. 22-letni Armany je prispel preko Grčije; Dostmohamad je »starosta« skupine, star 28 let.

Za hip so prekinili delo, povedali, da so zadovoljni nekaj postoriti za kraj, v katerem sedaj začasno živijo v pričakovanju priznanja statusa azilantov.

Njihovi prvi izmeni bodo v prihodnjih dneh sledile druge, vse prostovoljno. Brez bremena za občino, kajti vodo in slaščico, ki so si ju ti novi repentabski prostovoljci privoščili ob zvoku pašun glasbe afganistanskega pevskega zvezdnika Abdullaha Maquraia, je ponudil prvi občan.

M.K.

Afganistanski azilanti: odprto pismo proti nasilju

Afganistanski azilanti v Trstu so po dogodku, ki se je pripetil 21. julija v Barkovljah, napisali odprto pismo tržaškemu prebivalstvu. V njem obsojajo katerokoli nasilje. »Poleg tega,« pišejo v pismu Afganistanci, »izražamo solidarnost vsem žrtvam tovrstnega nasilja in njihovim družinam.« Azilanti se nanašajo na 27-letnega in 20-letnega rojaka, ki sta v morju pred Barkovljami najprej nadlegovala in nato otipava-

la mladoletnico, ob tem še pretepla dva otroke.

»Spoštujemo vse ženske in vse mladoletne. V primeru, da bodo sodniki potrdili dogodek, ne obstaja nobenega opravičila za storjeno kaznivo dejanje,« pišejo azilanti, ki obenem prosijo Tržičane, naj početje redkih izjem ne istovetijo z obnašanjem celotne njihove skupnosti.

V pismu pa pozivajo prebivalstvo, naj ne zavzame kakršnakoli di-

skriminacijska stališča in ne napihuje narodnostno, etnično in religiozno sovraštvo.

Poudarjajo še, da so tokrat čutili dolžnost, da jasno in glasno obsojijo primer nasilja, saj bi drugače njihov molk slabo izpadel. Ob pismu pa afganistanski azilanti napovedujejo za jutri manifestacijo, na kateri bodo izrazili solidarnost žrtvam nasilja ter skupno obsodili razizem. Ta bo jutri ob 20. uri na Borznem trgu.

M.K.

OBČINA ZGONIK - Županja Monica Hrovatin o morebitnem zbirnem centru za priseljence na Proseški postaji

»Nič ni bilo še odločeno!«

Zgoniška županja Monica Hrovatin je kategorična: »Doslej ni bilo še nič odločeno! Ureditev zbirnega središča za priseljence na območju Proseške postaje je le ena od možnih rešitev. Ena od možnih lokacij. Obstajajo pa še druge.«

Hrovatinova je izvedela za »kandidaturo« Proseške postaje za nov center za priseljence na seji o pribežnikih na prefekturi, ki so se je - ob deželnem odborniku Gianniju Torrentiju - udeležili tudi drugi župani na Tržaškem. Prefektinja Francesca Adelaide Garufi je sporočila, da je pred dnevi s prefekturo opravila celo vrsto pregledov nepremičnin, last državne domene, da bi ugotovila, katera bi bila najbolj primerna za ureditev centra za priseljence, potem ko je postalo jasno, da bi bila prvotno izbrana lokacija pri Lazaretu povsem neprimerna. Med možnimi izbiri je tudi poslopje nekdanje veterinarske postaje na Proseški postaji. Ta stavba je bila, potem ko je odslužila svoje poslanstvo, zapuščena;

MONICA HROVATIN

FOTODAMJ@N

pred nekaj leti je bila delno obnovljena, za morebitno namestitev priseljencev pa bi bila potrebna še dodatne ureditve.

Prefektura pa ima »na muhi« še nekatera druga prazna poslopja, vedno last državne domene, kot je na primer stara kasarna pri Raboju, po nekaterih novicah pa naj bi si njegovi tehniki v prihodnjih dneh ogledali tudi nekatere nepremičnine, last Pokrajine Trst, ki naj bi morebiti ustrezale namenu. Med te naj bi sodilo tudi območje nekdanjega begunske-

ga taborišča pri Padričah.

Županja Hrovatin je o možnosti namestitve priseljencev na Proseški postaji obvestila ostale člane svoje uprave. Ti so vzeli zadevo na znanje. Morebitni center naj bi služil le za sprejem priseljencev. V njem naj bi opravili vse birokratske policijsko-zdravstvene obveznosti. Pribežniki naj bi ostali v centru le dan ali dva, potem bi jih porazdelili po drugih lokacijah, ali pa jih premestili v druge dežele.

Zgoniška uprava je vsekakor iznesla nekaj pomislekov. Prvi se nanaša na povezave. Proseška postaja nima avtobusne povezave, niti s Prosekom. Drugi pomislek zadeva prometno varnost. Na tistem območju vozi dnevno na desetine tovornjakov, območje pa ni ponoči razsvetljeno. Zaradi bližine kasarne finančnih stražnikov pa ne bi smeli imeti težav z javnim redom.

Zadeva ostaja, do odločitve prefektore, vsekakor še odprta.

M.K.

Poslopje nekdanje veterinarske postaje na Proseški postaji

FOTODAMJ@N

OBČINA TRST - Javna dela na območju obeh kraških rajonov

Križ: cerkvice sv. Roka Opčine: kotalkališče Poleta

Arhitekturna in strukturna obnova cerkvice sv. Roka v Križu in »dopolnitev obnove« kotalkališča Poleta na openskem Pikelcu sta glavni javni deli, ki ju tržaška občinska uprava namerava opraviti v letošnjem letu na Zahodnem in Vzhodnem Krasu. Pokrito kotalkališče naj bi bilo nared že čez nekaj mesecev, medtem ko bo treba na obnovo strehe cerkvice sv. Roka čakati dalj časa, saj je poseg gradbeno dokaj zahteven. Ta bo stal 513 tisoč evrov, občina ga bo križala z državnim prispevkom, medtem ko bo ureditev kotalkališča stala vsega 628 tisoč evrov (občina bo strošek križala s posojilom državne posojilnice).

V letošnji občinski proračun je Cosolinijeva levosredinska uprava uvrstila še dve javni deli na kraškem območju. Na Vzhodnem Krasu bo opravila izredno vzdrževanje skavtskega sedeža in struktur na Opčinah, kar bo stalo 50 tisoč evrov (tu-

So zidarskemu odru okrog cerkvice sv. Roka dnevi šteti?

di v tem primeru bo občinska uprava izkoristila državni prispevek). Na Zahodnem Krasu pa je predvidena ureditev ob-

močja ob avstrogrškem vojaškem pokopališču pri Proseku. Tam bodo uredili dostop z majhnim drevoredom od pokrajinske ceste Prosek-Križ do doline, v kateri se nahaja pokopališče in opremili parkirni prostor, pred tem pa bodo od lastnikov odkupili potrebna zemljišča, za kar so se bili že dogovorili. Poseg bo stal pol milijona evrov, občinska uprava ga bo križala z deželnim prispevkom.

Iz pregleda javnih del, vključenih v seznam za leto 2015, ni zabeležiti drugih izrecnih posegov na kraškem območju (razna vzdrževanja ali čiščenja cest veljajo za celotno občinsko območje, prav tako tudi drugi tovrstni posegi).

Občinska uprava je torej za letošnje leto predvidela le štiri posege na območju

Pokrito kotalkališče Poleta na Opčinah

FOTODAMJ@N

obeh kraških rajonskih svetov. Deli na Vzhodnem Krasu bosta stali 678.960 evrov, na Zahodnem Krasu pa milijon 13 tisoč evrov. Skupno: milijon 691.960 evrov.

Javna dela, vključena v letošnji proračun, bodo znašala vsega 30 milijonov evrov. Pomeni, da bo delom na kraškem območju odmerjenega 5,6 odstotka vseh predvidenih javnih del, kar je objektivno malo, upoštevajoč dejstvo, da obsegata območji obeh kraških rajonov več kot polovico občinskega ozemlja. Pa tudi če bi za merilo upoštevali število prebivalstva, bi se razmerje izšlo v škodo kraškega območja, saj v obeh rajonih živi (po razpoložljivih statističnih podatkih tržaške občine) 14.300 ljudi, to je 6,8 odstotka vseh tržaških občanov.

M.K.

Javna dela 2015 na Vzhodnem Krasu

Opčine: izredno vzdrževanje skavtskega sedeža	50.000 €
Opčine: obnova kotalkališča Poleta	628.960 €
Skupaj	678.960 €

Javna dela 2015 na Zahodnem Krasu

Prosek: ureditev območja avstrogrškega pokopališča	500.000 €
Križ: obnova cerkvice sv. Roka	513.000 €
Skupaj	1.013.000 €

OBČINA TRST Krausove proračunske postavke

EDI KRAUS

FOTODAMJ@N

Zanimanje za resorje, ki jih vodi tržaški občinski odbornik za turizem in gospodarski razvoj Edi Kraus, je bilo - sodeč po 3-urni razpravi in 40 zastavljenih vprašanj - na včerajšnji seji občinske proračunske postavke, vezane na delovanje njegovega odbora. Tako je bil govor o občinskih tržnicah (z napovedano združitvijo sedanje tržnice pri Sv. Andreju in območje tržnice na novi lokaciji in območje v Ul. Macelli za stadionom Rocco), o posegih za trgovino (na dometu je 960 tisoč evrov za trgovine v mestnem središču, ki bodo izkoristila priložnosti iz projekta Pisu), o turistični promociji (letošnja postavka, 240 tisoč evrov, je sicer nižja od lanske, 400 tisoč evrov, a jo bo mogoče okrepiti z rebalansom), o rajonskih sejnih (iz postavke 175 tisoč evrov bosta črpala tudi proseški Martinov sejem in Miklavžev sejem), pa tudi o možnostih, ki jih ponuja mesto ostarelih za pobude za izboljšanje kakovosti življenja starejših občanov.

M.K.

OBČINA TRST - Nočno življenje Občinska uprava brani pravilnik

V letu in pol je bilo izdanih 99 glob zaradi preglasbe

Pravilnik, ki urejuje tržaško nočno življenje v mestnem središču že spet buri duhove. Župan Roberto Cosolini, podžupanja Fabiana Martini, odbornik Edi Kraus in namestnik lokalne policije Luciano Momic so ob prisotnosti vodje urada za inovacijo in ekonomski razvoj Lorenza Bandellija na tiskovni konferenci (na sliki) dokončno razjasnili položaj občinske uprave pri izvajanju že omenjenega pravilnika, odobrenega pred slabima dvema letoma.

Srečanje je bilo sklicano tudi zaradi izjav nekaterih gostincev, ki so preko strani tržaškega Il Piccola ostro kritizirali pravilnik in posege lokalne policije, čes da so ti včasih neupravičeni in preostri.

Podžupanja Martini je sicer stopila v bran pravilnika in občinskih policistov ter poudarila, da so pravilniki s podobnimi določili občinskih uprav Bologne, Firenc in Genove še manj strpni do ekscesov. Navedla je tudi število posegov mestne policije. Bilo jih je približno 1000, le slabih 10 odstotkov teh pa je zahtevalo izdajo globe. Po pravilniku se mora med 15. junijem in 15. septembrom ob četrtkih in nedeljah hrup na odprtem prenehati ob 23. uri, ob petkih opolnoči, ob sobotah pa ob 1. uri. Najbolj živahne dele mestnega središča patroljira izvidnica lokalne policije z namenom, da bi s svojo prisotnostjo svarila gostince pred kršenjem pravil.

Med tiskovno konferenco so predstavniki Občine Trst sporočili, da so v preteklih dneh zaprli nekatere javne lokale zaradi drugih nepravilnosti, ki nimajo opravka s pravilnikom o nočnem življenju. Tako je na primer zaprtje Dhoma v Ul. delle Beccherie odredilo sodišče. (mar)

KMETIJSTVO

»Hočemo ohraniti našo značilnost«

Deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec pozitivno pozdravlja sklep tržaškega občinskega sveta z dne 20. julija o nasprotovanju gojenja gensko spremenjenih organizmov na območju tržaške občine: »Naj takoj poudarim, da kmečke stanovske organizacije ne nasprotujemo napredku in raziskovanju, nasprotujemo gensko spremenjenim organizmom, ker ti na našem ozemlju nikakor ne koristijo. Z njihovim uvažanjem in gojenjem bi skvarili naše specifične kulture, ki so del naše kmečke identitete,« je pojasnil Bukavec.

Tajnik Kmečke zveze je mnenja, da je s takimi zvrstmi potrebna velika previdnost. Ob tem je treba prepuščati zadnjo odločitev manjšim stvarnostim, ki si na tak način same izbirajo usodo lastnega ozemlja. To dopušča tudi evropska direktiva 412/2015, po kateri se lahko vsaka članica na svojem ozemlju ali le na omejenih površinah odloča za uporabo gensko spremenjenih organizmov.

»Občuteno težavo povzroča predvsem uvoz gensko spremenjenih organizmov iz ZDA, s katerimi ima Evropska unija posebne dogovore. Ti zadevajo predvsem uvoz žitaric, ki lahko v eni letini v primerjavi z biološkimi organizmi ustvarijo polovico več pridelka,« razlaga Bukavec, ki ocenjuje kot nesmiselno uporabo teh posebnih zvrsti na naših poljih. Tržaška občina sicer ne razpolaga z obsežnimi kmečnimi površinami, je pa podobno kot druge javne uprave sprejela zelo popularen sklep: »Približno 75 % prebivalstva nasprotuje gensko spremenjenim organizmom, tako da so taki sklepi dobrodošli, ampak politično predvidljivi. Ciljati moramo na ovrednotenje specifik ozemlja, kar si tudi potrošnik dejansko želi.«

Razpravo in sprejetje sklepa sta v tržaškem občinskem svetu sprožila svetnika iz vrst Gibanja petih zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanello. Ob Bukavcu pa je resolucijo podprl tudi pokrajinski tajnik Coldiretti Alessandro Muzina, ki je obenem poudaril pomembnost jasnih in transparentnih etiket na embalažah. (mar)

EDI BUKAVEC

FOTODAMJ@N

Prijavili dvojico »zgovornih« tatov

Policisti so v ponedeljek popoldne prijeli dvojico, ki je v trgovini Oviessie v nakupovalnem središču Il Giulia opravila dokaj skromno tatvino: kratko majico in hlače ter manjšo denarnico. Protitativinske naprave so služile svojemu namenu, tako je vodja prodajalne takoj zaustavil dvojico in jo pridržal v pričakovanju prihoda policistov. 38-letni F.A. in 31-letna M.D.P. sta policiste med posegom opsovala in ob ovadbi zaradi kraje staknila še prijavo zaradi žalitev na račun javnega funkcionarja.

Na tržaški občini nagrajevanje telovadcev

Danes ob 12. uri bo tržaški župan Roberto Cosolini v dvorani občinskega sveta nagradil telovadce društva Artistica '81, ki že enajst let nastopa v najvišjem državnem prvenstvu A1-lige in je letos osvojilo 2. mesto. Med nagrajenci bo tudi telovadka Teja Ugrin, absolutna italijanska državna prvakinja iz leta 2013, ki se po izkušnji na Evropskih olimpijskih igrah pripravlja za nastop na Rio 2016.

Popravek

V včerajšnjem poročilu o srečanju na konzultatu v Trstu med veleposlanikom Iztkom Mirošičem in organizacijami Slovencev v Italiji sta pomotoma izpadli imeni predsednika Kmečke zveze Franca Fabca in predsednika ZSŠDI Ivana Peterlina. Za napako se opravičujemo.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE - Dober mesec po odprtju

Obisk kupcev nad pričakovanji

Tržaško knjižno središče (TKS) na Trgu Oberdan obratuje že dober mesec dni, v tem času pa so tu zabeležili odličan obisk strank, prodali veliko knjig in zvesto širili prvotno zamišljeno poslanstvo - skrb za promocijo slovenske manjšine in Slovenije v njenih odličnostih. To je potrdila knjigarnarica Ilde Košuta, ki je z nasmehom na ustih dejala, da je obisk v zadnjih tednih presegel najbolj optimistične napovedi.

Poleg šolskih učbenikov, ki jih je še vedno možno naročiti, odlično prodajajo otroške knjige. Kot je pojasnila sogovornica, so založbe otroških knjig že večkrat pošle, zaradi česar so jih morali na novo naročiti. Kdo ve, če se otroci in njihovi starši dobro počutijo med lesenimi knjižničnimi policami, ki prostoru dajejo toplino in kontrast svetlim tlem, obloženim s pisanimi blazinicami? Dejstvo je, da je na policah knjigarne trenutno zloženih veliko različnih naslovov, tako za najmlajše kot tiste malo večje bralce, ki z velikim užitek berejo. Dobro so šli v prodajo tudi zemljevidi in turistični vodiči po Sloveniji in Hrvaški. »To gradivo kupujejo predvsem italijansko govoreči someščani, ki jih zanimajo tudi slovarji in slovnice za poučevanje slovenskega jezika,« je razložila Ilde Košuta. Kaj pa leposlovje? Na lestevici najbolj prodajanih »resnejših« knjig novega središča se je znašla pesniška zbirka in zgodba življenja Cirila Zlobca *Ljubezen čudež duše in telesa*. To brzkone dokazuje, da kupci ne iščejo le lahkotnejše žanrske literature, ampak tudi kakovostna literarna dela. Dobro je šla v prodajo tudi knjiga Iztoka Iliča *Varuhi izročila*, ki je še vedno priljubljena predvsem zato, ker je izviren in svojevrsten vodnik po kulturni dediščini Slovencev, tudi tistih, ki živijo, na tej strani slovenske meje. Ob tem je knjigarnarica dejala, da je novo središče obiskal tudi avtor te knjige, ki je bil zelo zadovoljen z videnim in obenem srečen za zamejske Slovence, ki so ponovno dobili prostor za slovensko besedo.

Kako pa je z lahkotnejšim leposlovjem oz. šundom? Predvsem bralke rade posegajo po ljubezenskih romanih v mehki vezavi, ker je njihova cena ugodnejša. V poletno branje pa v središču ponujajo tudi kriminalke tujih in domačih avtorjev. Od domačih avtorjev je še vedno izredno priljubljen slovenski filmski režiser in scenarist ter avtor uspešnih kriminalk Tone Frelj.

Za tiste, ki se bodo v prihodnjih dneh odpravili v knjigarno, naj povemo, da bo avgusta veljal omejen delovni čas; ob avgustovskih sobotah bo knjigarna obratovala le v dopoldanskem času, to velja tudi za teden pred velikim šmarnom, 14. in 15. avgusta bo knjižno središče zaprto, nakar bo sledil običajni delovni čas. Novost pa lahko pričakujemo septembra, ko bo v veljavo stopil celodnevni obratovalni čas (od 9. do 19. ure). (šč)

V knjižnem središču so doslej prodali največ otroških knjig

FOTODAMJ@N

FILM - V Kulturnem domu je včeraj potekala avdicija za statiste

Celovečerec Marka Sosiča

Film, ki ga producira Arsmedia, je povzet po Sosičevem romanu *Ki od daleč prihajaš v mojo bližino*

Del zgodbe romana Marka Sosiča *Ki od daleč prihajaš v mojo bližino*, ki se dotika vprašanja, kako je odnos do vojne v Bosni na zahodu prerasel v kolektivno brezbriznost, bo zaživel tudi na filmskem traku. Film z naslovom *Komedija solz* bo režiral Marko Sosič, ki je napisal tudi scenarij za film. Ta je od začetne ideje do končne verzije nastajal dve leti, celovečerni film pa bo nastal po zaslugi producenta Arsmedia, ki je k sodelovanju povabil tudi RAI - Italijansko radiotelevizijo. Vrednost projekta, ki ga bosta sofinancirala Slovenski filmski center in filmski studio Viba film, pa znaša 322 tisoč evrov.

Filmska ekipa - predvsem igralska -

je skorajda znana; naslovni vlogi bosta imela Marjuta Slamič in Ivo Barišič, ob njima pa bo nastopil tudi Matija Rupel. Sicer pa je v Kulturnem domu včeraj potekala še zadnja avdicija za statiste, ki bodo nastopili v Sosičevem filmu. Čeprav vrsta na avdiciji ni bila dolga, je ta naletela na dober odziv, saj se je udeležilo skoraj trideset oseb iz Trsta, z Goriškega in Koprškega. Pogoj za udeležbo na omenjeni avdiciji je bilo znanje slovenskega (po možnosti tržaškega narečja) in italijanskega jezika, za film pa naj bi izbrali okrog petnajst statistik. Z morebitnimi statisti se je pogovarjal režiser Marko Sosič, ki je bil zadovoljen z videnim. »Nekateri udeleženci av-

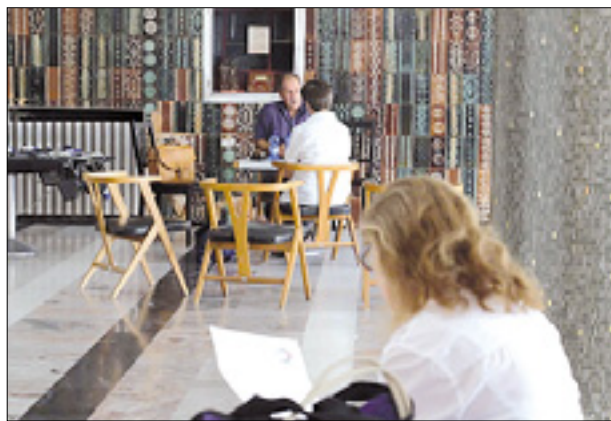
dicije so že imeli izkušnje z nastopanjem v filmu, drugi ne,« je pojasnil režiser.

Naj povemo, da Marku Sosiču filmska kamera nikakor ni tuja, saj je pred leti že delal kratkometražne filme in pripravil nekaj televizijskih portretov. Sosič, ki je nedvomno mojster besede, kar je dokazal s svojimi knjižnimi deli, pa se bo prvič preizkusil v celovečernem filmskem jeziku. Kot je dejal med našim obiskom Kulturnega doma, mu dotični filmski projekt pomeni velik izziv in predvsem veliko odgovornost. Za prizorišče filma si je izbral domači Trst. Filmsko fotogeničnost Trsta in okolice (snemali bodo tudi v Brkinih, Izoli in Ljubljani) bodo začeli snemati konec avgusta, ekipa pa bo na razpolago imela 14 učinkovitih snemalnih dni.

Komedija solz bo film o prepletu dveh življenjskih usod. Ida, negovalka ostarelih oseb, se pripelje iz slovenske Istre k Albertu, ki živi na vozičku v velikem tržaškem stanovanju. Ida dostojanstveno prenaša Albertove sarkastične pripombe, vse dokler zaradi Idine narodnosti med njima ne pride do konflikta. Na tej točki se med protagonistoma začne razvijati odnos, ki postopoma razgrinja njuni življenjski zgodbi; zgodbo starega Alberta, ki je v celoti zanikal svojo družino, in zgodbo Ide, ki se je za preživetje morala odreči marsičemu ... (šč)

S kandidati se je pogovarjal režiser Marko Sosič, ki je napisal tudi scenarij za film *Komedija solz*

FOTODAMJ@N

PRIREDITEV - TriesteLovesJazz

Drevi na Trgu Verdi Trst ljubi Luttazzija

»Trieste loves jazz, ampak lahko bi rekli tudi Trieste loves Lelio Luttazzi,« je na predstavitvi večera v spomin na tržaškega glasbenika Lelia Luttazzija izjavil Gabriele Centis, vodja festivala TriesteLovesJazz. Drevi ob 21. uri no na Trgu Verdi potekal večer A Night for Lelio - Concerto per Lelio Luttazzi.

Glasbeni večer so organizatorji razdelili na dva dela. Najprej bosta na oder stopila bivša učenca tržaškega konservatorija Tartini Giulio Scaramella in Francesco De Luisa. Fanta sta pripravila celo vrsto glasbenih priredb najbolj znanih komadov tržaškega glasbenika.

Drugi del večera bo še bolj v znamenju swing glasbe. Nastopil bo vokalni kvartet Le voci di corridoio, ki ga sestavljajo Roberta Bacciolo, Elena Bacciolo, Fulvio Albertin in Paolo Mosele. Kvartet bodo spremljali trije priznani glasbeniki in sicer pianistka Tiziana Cappellino, basist Saverio Miele in bobnar Luca Rigazio. Skupina Le voci di corridoio je prejšnje leto izdala pomembno ploščo *Speciale per Lelio*; drevi bo izvedla dober del

LELIO LUTTAZZI

ARHIV

teh posrečenih glasbenih priredb.

Centis je med drugim dodal, da bodo večer popestrile slike in video posnetki tržaškega Maestra. Rossana Luttazzi, žena pokojnega glasbenika in predsednica Fundacije Luttazzi, je izrazila svoje zadovoljstvo nad drevišnjim večerom. Poleg tega pa je še dodala, da so prostore tržaškega Studia Luttazzi še dodatno povečali; v prihodnjih mesecih jih bo obogatila z veliko večino materiala pokojnega moža: »Srečna sem, da bo končno vse gradivo mojega moža v Trstu, torej doma.« (RD)

LUNATICO FESTIVAL

Capossela in Rumiz pri Sv. Ivanu

VINICIO CAPOSSELA

PAOLO RUMIZ

FOTODAMJ@N

V svetoivanskem parku se (na območju nekdanje umobolnice) se nadaljuje Lunatico Festival, ki bo nočjo ob 21. uri postregel s predstavitvijo prav posebne knjige; »pojočega« romana, ki ga je napisal italijanski kantavtor in pisatelj Vinicio Capossela. Z njim in o knjigi z naslovom »Il paese dei coppoloni« se bo pogovarjal tržaški novinar in pisatelj Paolo Rumiz.

Dva popotnika bosta govorila o vrandanju po različnih krajih, vse skupaj pa bo Capossela začel s pripovedmi o glasbi in glasbenikih.

Festival risanih filmov

Na Trgu sv. Antona 6 (American Corner) se bo danes nadaljeval filmski festival risank. Ob 17.30 bodo predvajali risani film *Sleeping beauty* iz leta 1959. Vstop prost.

Poletno branje

V okviru prireditve R-estate con noi (Ostanite z nami) bo jutri ob 11. uri v kopališču Lanterna branje za otroke od 2. do 6. leta starosti. Popoldne od 17. do 19. ure pa bo v knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 7/a pri Sv. Jakobu laboratorij Km zero No, Km vero! o zdravi prehrani. Laboratorij je namenjen otrokom od 6. do 10. leta starosti.

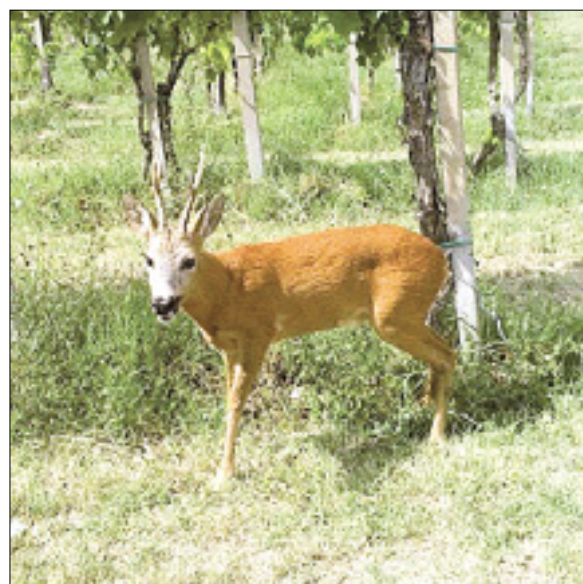
Uspešno reševanje radovednega srnjaka v kampu pri Miljah

Počitnikarji kampa Sv. Jerneja v miljski občini so bili presenečeni, ko so sredi počitniškega kampa zagledali srnjaka. Ta se je po pomoti znašel na ograjenem območju, kjer pa se je počutil prestrašenega in ogroženega. Počitnikarji so na pomoč poklicali okoljsko policijo tržaške Pokrajine, ki je skupaj z gasilci nemudoma prihitela na kraj dogodka in začela z reševanjem obupane živali. Po domnevah reševalcev se je srnjak znašel na napačnem mestu, ker je tam iskal hrano. A žal neuspešno, saj ni več našel izhoda iz ograjenega prostora.

Tokratna živalska zgodba se je k sreči končala brez hujših posledic; reševalci so najprej preverili zdravstveno stanje živali in se prepričali, da ni utrpela poškodb. Nato so nesrečnega srnjaka spustili na prostost.

Srnjaka, ki se je po pomoti znašel sredi kampa Sv. Jerneja v miljski občini, so najprej ulovili (levo) in nato spustili na prostost

Včeraj danes

Danes, SREDA, 29. julija 2015

MARTA

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.38
- Dolžina dneva 14.54 - Luna vzide ob 18.47 in zatone ob 4.38.

Jutri, ČETRTEK, 30. julija 2015

JULITA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 34,5 stopinje C, zračni tlak 1007,1 mb ustaljen, vlaga 59-odstotna, veter 15 km na uro vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,9 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 2. avgusta 2015:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in

od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 - 040 630213.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

prej do novice

www.primorski.eu

Loterija

28. julija 2015

Bari	64	4	25	41	3
Cagliari	63	33	41	35	57
Firence	61	66	43	1	80
Genova	15	78	12	82	41
Milan	65	4	86	19	6
Neapelj	45	82	25	29	62
Palermo	2	17	77	83	82
Rim	21	81	6	64	63
Turin	76	64	77	62	90
Benetke	69	10	2	3	37
Nazionale	76	37	77	82	16

Super Enalotto

Št. 90

4	26	34	66	67	81	jolly 88
Nagradni sklad						8.805.870,62 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
4 dobitnikov s 5 točkami						44.535,43 €
510 dobitnikov s 4 točkami						352,53 €
19.042 dobitnikov s 3 točkami						18,79 €

Superstar

26

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	35.253,00 €
129 dobitnikov s 3 točkami	1.879,00 €
1.853 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
11.438 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
23.134 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kino

ARISTON - 21.15 »Anime nere«.

CINEMA DEI FABBRI - 20.00 »Parigi a tutti i costi«; 18.00, 21.30 »Fuochi d'artificio in pieno giorno«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Il fidanzato di mia sorella«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Giovani si diventa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Il ragazzo della porta accanto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.40, 21.00 »Ant-Man«; 18.40 »Ant-Man 3D«; 16.15 »Jurski svet 3D«; 16.20, 18.30, 20.40 »Lažna mesta«; 16.10, 18.20, 19.40, 20.30 »Piksli«; 18.00, 20.15 »Ted 2«; 17.10 »Terminator Genisys«; 19.00, 21.15 »Vroč Mike XXL«; 15.50 »Vrvež v moji glavi«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 21.30 »Cena slave«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Storia di una ladra di libri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.10, 19.50, 22.20 »Babadook«; 20.30 »Ted 2«; Dvorana 2: 16.30, 18.20 »Jurassic World«; Dvorana 3: 18.30 »Terminator Genisys«; 16.30, 18.15, 20.10, 21.30, 22.10 »Pixels«; Dvorana 4: 16.30, 18.30, 20.30, 22.10 »Spy«; 16.30, 20.20, 22.30 »Left Behind - La profezia«.

THE SPACE CINEMA - 16.35, 19.10, 21.45 »Terminator Genisys«; 19.15 »Ted 2«; 16.30 »Jurassic World«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Babadook«; 16.40, 21.50 »Spy«; 17.00, 19.15, 21.30 »Il fidanzato di mia sorella«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«; 16.40, 19.05, 21.30 »Pixels«; 19.50, 22.05 »Pixels 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.30, 22.20 »Pixels«; Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »The Babadook«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Spy«; Dvorana 4: 17.40, 20.15, 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«; Dvorana 5: 17.45, 20.10 »La famiglia Belier«; 22.10 »Terminator Genisys«.

Šolske vesti

JASLI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

POŠOLSKI POUK za dijake nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it, www.dijaski.it.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi zaprti v petek, 14. avgusta, in ob sobotah do vključno 22. avgusta. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta v petek, 14. avgusta, ter vse sobote v avgustu.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča, da bo zaprto zaradi dopusta do vključno 19. avgusta.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 22. avgusta ob sobotah zaprta.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vzsopcine.it objavljeni navodni in vsznami učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Solski zvonec že zvoni« v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program: utrjevanje učne snovi in kvalitetna priprava na novo šolsko leto ter popoldanska sprostitev z igrami in delavnici. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

Čestitke

Na Proseku ERIK BLASON praznuje 8. rojstni dan. S sošolci in prijatelji se bo veselil. Še mnogo srečnih dni mu želijo: mama, tata, brat Alan, nono Renato in nona Miranda. Živijo Erik, mu kličejo Marko, Ivana, teta Isabella in stric Andrej.

Včeraj je praznovala rojstni dan naša prijateljica ROŽI iz Trsta. Vse, kar si lepega želi ji vošči pet prijateljc od Brega do Križa in Opčin.

Mali oglasi

GOSPA išče katerokoli zaposlitev s svojim avtom. Tel. št.: 329-3227075. IŠČEM učbenike za 3. razred mehanškega oddelka višje srednje šole J. Stefan. Tel.: 339-7876988.

MLAD FANT opravlja hitre dostave s svojim kolesom. Tel. št. 334-8301226.

NA PROSEKU s septembrom oddajamo opremljeno stanovanje z balkonom, avtonomnim gretjem in parkiriščem. Tel. 333-1129574.

ODDAJAM opremljeno enosobno stanovanje v bližini Senenega trga (piazza Foraggi). Tel.: 040-948080.

PRODAM belo in črno vino. Tel. št.: 338-1511048.

PRODAM hišo z vrtom v Prebenegu z razgledom na morje. Tel. 331-7114399.

PRODAM lepo ohranjeno otroško nadstropno posteljo s spodnjo posteljo rumene oz. oranžne barve, 2 vzmetnici, 2 letveni podlagi, 2 nočni omarici, 2 knjižni polici ter omari. Tel. št.: 328-7437616.

ZANESLJIV MOŠKI išče kakršnokoli delo z uporabo dvo - štiri kolesnega vozička s platformo. Tel. št.: 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Osmice

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Pričakuje Vaš obisk! Tel. 347-5686191.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samotorci št. 22. Tel.: 040-229180.

V KOLUDROVCI je Skupek odprl osmico. Tel. 040-2296038.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU sta odprla osmico Edo in Grozdana. Tel. št.: 040-327472.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica Fabjan. Vabljeni!

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta

POLETNI URNIK

sprejemanja

malih oglasov proti plačilu

osmrtnice, zahvale, sožalja,

čestitke v okvirčku,

mali oglasi v okvirčku,

oglas družtev in

organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 14.00

sobota zaprto

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it

Tmedia - Ul. Montecchi 6

Il. nadstropje - TRST

Poslovni oglasi

AGRITURIZEM

zaposli kuharja/kuharico.

Za informacije pokličite

338-8804089.

Obvestila

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 30. julija, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

AŠZ JADRAN sklicuje v petek, 31. julija, izredni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30. Dnevni red: izvolitev novega odbora in razno.

KRU.T obvešča člane, da sprejema še zadnje prijave za skupinsko bivanje v Termah Dobrna, od 23. avgusta do 2. septembra, z možnostjo individualno prilagojenega paketa za zdravje in dobro počutje. Za informacije in prijave v Ul. Cicerone 8 (Il. nadstropje), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it. Do petka, 31. julija, od 9. do 13. ure.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel namenjeni otrokom do 12 let, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestal v petek, 31. julija, ob 19. uri na svojem sedežu, Doberdobska ul. 20/3. Odbornik Matteo Montesano bo predstavil predračun za finančno leto 2015.

URAD SKLADA MITJA ČUK bo do 31. julija odprt od 10. do 12. ure; zaradi dopusta bo zaprt od 3. do 14. avgusta.

AŠD VESNA organizira na nogometnem igrišču v Križu v soboto, 1. in nedeljo, 2. avgusta, nogometni turnir 5x5 »Bala u maskeri«. Komentator Danjel Malalan - Bokja in DJ Red Heat. Na voljo bodo osvežilni bazen in dobro založeni kioski.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo: v soboto, 1. avgusta, ansambel Souvenir; v nedeljo, 2. avgusta, ansambel L & F band.

POLETNI SEMINAR ZCPZ - Zveza cerkvenih pevskih zborov obvešča udeležence pevskega seminarja v Rogaški Slatini, da bo v nedeljo, 2. avgusta, ob 14. uri odpeljal avtobus z Opčin, izpred linijske avtobusne postaje po vašem krožišču v smeri Fernetiči.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu bo zaradi dopusta zaprta od 3. do 17. avgusta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od 10. do 14. avgusta.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS in vaše organizacije, prireditelji praznika sv. Martina na Proseku, vabijo proizvajalce vina, ki se nameravajo predstaviti s Prosekarjem na vašem prazniku, da se javijo v tajništvo rajonskega sveta ali na tel. št. 040-225956, primacircoscrizione@comune.trieste.it do ponedeljka, 10. avgusta.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure. Urad bo zaprt od 10. do 14. avgusta.

FOTOVIDEO TS80, v sklopu Artedna v Lonjerju, prireja tečaj fotografije za začetnike od 19. do 29. avgusta. Za ostale informacije na tel. 329-4128363 (Marko).

ZSSDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (largo Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren vabi v društveni bar n' G'rici v Boljuncu na ogled fotografske razstave Sonje Gregori o Nepalju.

DOMAČE VEDUTE - Razstava Majde Pertotti s Kontovela je odprta do nedelje, 9. avgusta, v Samotorci št. 49.

FOTOVIDEO TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Pavla Morelja »Pogledi v naravo«, ki je v gostilni na Opčinah (nasproti cerkve). Vabljeni!

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča v prostorih kavarne Igo Gruđen v Nabrežini. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

Prispevki

Ob obletnici smrti Lucijana Puriča se ga spominjajo in darujejo žena in otroci (Repen 152) 50,00 evrov za repentabrsko cerkev.

V spomin na Danila Sardoča darujeta Nataša in Paolo z družino 25,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

Ob priliki praznovanja 40. rojstnega dne daruje Martina Škabar (Repen 91) 20,00 evrov za repentabrsko cerkev.

V spomin na gospo Marto Slavac darujeta Marija in Pavla 30,00 evrov za SPDT.

Zatisnila je svoje sinje oči in mirno zaspala v 82. letu starosti naša draga mama in nona

Rada Rupel
vd. Albi

Žalostno vest sporočata

sin Marino s Savino in hči Dunja z Edijem.

Od none Rade se z ljubeznijo in hvaležnostjo poslavljamo vnuki Aleksander, Ludvik, Martin, Lenard in Viljem.

Pogreb bo v petek, 31. julija. Pokojnica bo ležala v ulici Costalunga od 11. do 13.30. Sledila bosta ob 14. uri sveta maša v cerkvi na Proseku in pokop.

Prosek, 29. julija 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi drage gospe Rade, naše dolgoletne sluginje, smo ob strani Marinu

vsi na srednjih šolah Levstik in Kosovel

Ob smrti drage mame izrekamo Marinotu in svojem iskreno sožalje MOPZ Kraški dom

Zapustila nas je naša draga

Bruna Kermec
vd. Carli

Žalostno vest sporoča

sestra Maria z Robertom, Susanna, Eleonora in Nicole

Pogreb bo v četrtek, 30. julija. Pokojnica bo ob 14. uri ležala v ul. Costalunga. Sledil bo pogreb na trebenskem pokopališču.

MITTELFEST - Glasbeni program

Za zaključek malce neobičajni koncerti, zapisani sodobni glasbi

Glasbeni program letošnjega festivala, ki se je začel in zaključil z glasbo, je bil pestrejši in drznejši v primerjavi z gledališkim. Sicer je bilo tudi glasbenih dogodkov največ. Zanje je poskrbel umetniški vodja Mittelfesta Franco Calabretto in ob pomembnejših organiziral tudi veliko manjših, takih, ki niso zaživele na odru. Lep odziv so npr. imeli jazz aperitivi, izvedeni na Trgu Diacono. Na festival pa so v Čedadu opozarjali tudi nastopi gojencev glasbenih šol.

Za sklepni vikend so pripravili več odmevnejših glasbenih dogodkov. V soboto, 25. julija, bi lahko kot neobičajna izpostavitve dva koncerta. V nekdanji cerkvi sv. Frančiška je skupina odličnih interpretov v glasbi sanjala o Armeniji (Armenian Dream). Na drugem so člani kar 14 deželnih pihalnih orkestrrov doneče zaigrali v čast vodi. Dogodka družijo nadalje dejstvo, da sta bila zamišljena izrecno za letošnji Mittelfest.

Armenski sen, v katerem se prepletajo armenski ljudski motivi, klasične skladbe z orientalskim pridihom in jazz prijemi, je svojstvena glasbena mešanica, ki jo je sestavil Claudio Cojaniz. Realizacija in izvedba projekta je odraz sodelovanja med znanimi glasbeniki, kot so Arto Tunçboyacıyan (armenski glas in tolkala), Alexander Balanescu (violina) in Claudio Cojaniz (klavir). Z njimi so nastopili še člani orkestra NION Orchestra, v katerega sodi tudi Cojaniz. Ustvarili so posebno ozračje, katerega se je občinstvo predalo, vročini navkljub.

Na osrednjem trgu pa je kmalu nato zadonelo. Člani 14 deželnih pihalnih godb so pod vodstvom Andrea Camoretta zaigrali Himno vodi – A Hymn to the Water. Skladbo je napisal Markus Stockhausen, ki je tudi nastopil kot solist (trobenta). Markus (1957), sin slovitega Karlheinzja, je pravzaprav za to priložnost predelal lastno skladbo Abendglühen, sestavljeno za kongres nemške protestantske cerkve. Glasbenik, ki zagovarja tako imenovano intuitivno glasbo, je na le-

Armenian dream, spodaj violinist skupine Slivovitz

LUCA D'AGOSTINO

tošnjem festivalu sodeloval še z drugimi projekti. Izvedbo njegove Himne so izvedli v sodelovanju z deželnim združenjem ANBIMA.

Sodobno simfonično in rock-jazz glasbo: to je ponujal zaključni dan festivala. Na nedeljski večer, ki je bil prvi nekoliko bolj svež na metereološkem zelo vročem festivalu, je na osrednjem trgu Mittelfestu 2015 v slovo zaigral Istanbulske državni simfonični orkester. Izбира programa je bila zelo zanimiva, izvedba pa, nagajanje vetra navkljub, dobra. Orkester, ki ga je vodil Ender Sakpinar, je izvedel skladbo Appalachian Spring (1944) Aarona Coplanda (1900 – 1990), letošnjo stvaritev Michaela Nymana (1944) Simfonijo št. 8 Water Dances ter dela dveh turških skladateljev. Iz opusa Cemala Re\\\u015Fita Reya (1904 - 1985) so izbrali Simfonično pesnitev Turčija (Turkey, 1971) in suito Instantanes (1931). Za zaključek koncerta so zaigrali niz anatolskih plesov Köçekçe (1943) Ulvija Cemala Erkina (1906 – 1972).

In za konec še malce žganja oz. zlahtnega krajevnega vina. Prvega v glasbi, drugega dobesedno. Ko se je nedelja že prevesila v ponedeljek je še vedno odločna igrala neapeljska skupina Slivovitz. Kot se večkrat zgodi, so člani ime izbrali naključno: ko so se

pred 15 leti poigrali s svojo glasbo, jim je družbo delalo podarjeno žganje. In ko so izbirali ime, so se odločili za Slivovitz. Njihovo glasbo promovirajo kot rock, vendar so veliko bolj razpoznavni jazz elementi. Člani sedemčlanske skupine se z opredelitvijo glasbe, ki jo izvajajo, ne obremenjujejo. Za njih je pomembno iskanje novih zvočnosti, prepuščajo se novim usmeritvam, ki ne sledijo določenim kodam. S to inovativno glasbeno skupino so gledalci in organizatorji tudi nazdravili Mittelfestu 2015, ki je v noči izvenel. (bip)

MITTELFEST - Palestinsko-izraelski duo

Amal - upanje

Pianista Bishara Haroni in Yaron Kohlberg o moči glasbi

Duo Amal je koncertiral na Mittelfestu

Bishara Haroni in Yaron Kohlberg sta člana palestinsko-izraelskega klavirskega dua Amal, kar pomeni »upanje«. Glasbeno dejanje ima nedvomno ideološko oznako, glasbenika pa se otepata politično obarvanih vprašanj in najraje omenjata srečno izjemo nekega francoskega novinarja, ki se je v intervjuju osredotočil le na njune umetniške dosežke. Vprašanja v zvezi z izraelsko-palestinskim konfliktom pa so v tem primeru skoraj neizogibna, saj je odgovor na nasilje v imenu združevalne moči umetnosti temelj tega dua, pri katerem se je sama ideja rodila pred umetniško zvezo. Prav gotovo je umetniška in simbolična zveza zelo dobrodošla v vseh koncertnih dvorinah, saj bo duo v naslednjih mesecih na svetovni turneji s koncerti v ZDA, na Kitajskem, v Južni Ameriki in Evropi. Svoje sporočilo miru je prinesel tudi na letošnji Mittelfest in ob tej priložnosti sta pianista in prijatelja (tudi izven koncertnih dvoran) prijazno namenila nekaj časa za kratek pogovor o projektu, ki ju družijo od leta 2011.

Yaron: Ideja je nastala na koncertu za mir na Norveškem. Vprašali so me za program, ki bi lahko bil v skladu s sporočilom prireditve. Pomislil sem na Bisharo, ki sem ga že poznal in cenil zaradi glasbenih sposobnosti. Imel sem vtis, da bo kombinacija posrečena in učinkovita.

So v tej kombinaciji prišle do izraza tudi razlike v tehniki in pristopu različnih šol?

Bishara: Resna glasba ni bila del moje kulture, saj v Palestini go-

jimo na poseben način arabsko glasbo, z odličnimi profesionalci za to področje. Ker sem se usmeril v bolj klasično glasbeno šolo, sem študiral klavir z izraelskimi, židovskimi mentorji. Ne bi govoril torej o različnih okoljih, ampak o normalnih razlikah med pristopi posameznih profesorjev.

Obstajajo tudi drugi tovrstni projekti, na primer obče znani West Eastern Divan Orchestra z glasbeniki iz raznih arabskih držav. Verjetno pa so tovrstne pobude bolj cenjene izven izraelsko-palestinskih meja...

Yaron: Taki projekti doživljajo največji odziv predvsem v inozemstvu, kar je po eni strani normalno, če ciljaš na mednarodno dejavnost.

Bishara: Ne razmišljamo veliko o tem, preprosto verjamemo v to, kar delamo. Za publiko je inspirativno, odzivi so povsod pozitivni, gre predvsem za umetniško dejavnost. Vesela sva, da lahko sodelujeta.

Kateri pa je bil sprejem publike na vaših, »domačih« odrih?

Yaron: Odziv publike je vedno dober, le med predstavniki medijev včasih opažamo večje težave pri razumevanju in sprejemanju projekta.

Na odru pa ostane samo glasba. S kakšnim repertoarjem?

Yaron: Izvajamo klasični program, a tudi skladbe, ki so nastale za duo, na primer skladbi izraelskega in palestinskega skladatelja, ki spadata tudi v program koncerta na čedajskem Mittelfestu. Želimo si več takih skladb, s katerimi predstavljamo glasbeno okolje, iz katerega izhajamo.

Rossana Paliaga

BENETKE - Retrospektivna razstava ameriškega slikarja bo odprta do 14. septembra

Charles Pollock v muzeju Guggenheim

Starejši brat slavnega predstavnika abstraktnega ekspresionista Jacksona - Razstavljenih stodvajset eksponatov iz osebne arhiva v Parizu

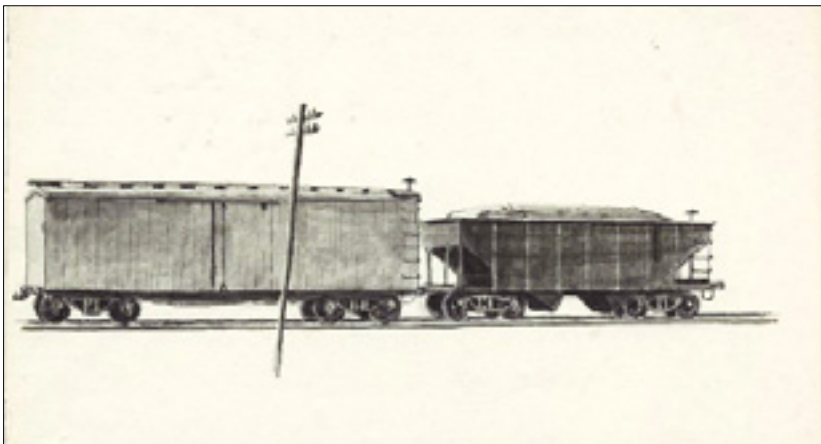
Beneški muzej Peggy Guggenheim gosti do 14. septembra retrospektivno razstavo posvečeno ameriškem slikarju Charlesu Pollocku, starejšemu bratu slavnega predstavnika abstraktnega ekspresionizma Jacksona Pollocka.

Na razstavi je predstavljenih stodvajset eksponatov, med katerimi se nahajajo tudi večkrat nepoznane slike, skice, risbe, fotografije in dokumenti, ki jih hrani Arhiv Charles Pollock iz Pariza. Ob teh srečamo še dela v lasti avtorjeve družine, zasebnih zbirateljev in javnih institucij kot so American Art/Smithsonian Institution v Washingtonu, Addison Gallery of American Art in Phillips Academy v Andoverju, Museum of Fine Arts v Houstonu, Smithsonian American Art Museum v Washingtonu, Solomon R. Guggenheim Museum v New Yorku, O'Brien American Art Collection v Sewickleyu, American Contemporary Art Gallery v Münchnu. Postavitve dopolnjuje še izbor del Charlesovega brata Jacksona, Thomasa Harta Bentona, Charlesovega in Jacksonovega učitelja, in dve deli Char-

sovega brata Sanforda McCoya.

Charles Pollock (1902 – 1988) se je pri štiriindvajsetih letih preselil iz Denverja v New York, kjer je študiral umetnost pri slikarju Thomasu Hartu Benton, predstavniku figurativne struje Regionalizma, ki je predstavljala vsakdanje življenje. Leta 1930 sta z bratom Frankom prepričala mlajšega brata Jacksona, naj se jima pridruži in obiskuje Bentonove tečaje slikanja. V istem letu se je Charles zaposlil kot učitelj in imel v New Yorku prvo samostojno razstavo.

Prepričanje v družbeno vlogo umetnika ga je spodbudilo, da se je leta 1935 preselil v Washington, kjer naj bi sodeloval v sklopu enega od federalnih programov Rooseveltovega New Dealja. Ta odločitev ga je oddaljila od uveljavljajoč se skupine newyorških avantgardnih umetnikov, ki je medtem usmerjala brata Jacksona v odkritje nove vrste izražanja. Leta 1944, potem ko je pred dvema letoma sprejel mesto profesorja dizajna in tiskarstva na Michigan State University, je zapadel v krizo in se oddaljil od slikanja

Charles Pollock: Železnica

v okviru socialnega realizma ter se tako posvetil eksperimentiranju abstraktnega izražanja.

Po šestih letih raziskovanja je nastala prva velika abstraktna slika naslovljena Ognjemet, zatem pa prvi korpus abstraktnih del naslovljen Chapala. Medtem mu je prijateljstvo z umetniškim kritikom

Clementom Greenbergom omogočilo spoznanje galeristov in drugih umetnikov, med katerimi naj omenimo Anthonyja Caira in Barnetta Newman. Med letoma 1962 in 1963, v sklopu enoletnega izrednega dopusta, je obiskal Evropo, kjer se je soočil z deli klasičnih mojstrov. Med bivanjem v Rimu je spoznal umetnike Pie-

tra Dorazia, Giulia Turcata, brata Pomodoro, Armana in Giuseppeja Santomasa ter ustvaril novo serijo slik naslovljeno Rim.

Ob vrnitvi v ZDA so avtorjeve barve postale bolj živahne in oblike bolj drzne. Od takrat dalje so se vrstile številne razstave in prijateljstvo z raznovrstnimi umetniki je omogočilo Charlesu stik z avantgardističnim gibanjem poznanim kot Color-field, ki je temeljilo na slikanju z zelo širokimi barvnimi polji. Leta 1970 je tako sodeloval na razstavi naslovljeni Color and field z Robertom Motherwellom, Markom Rothkom, Morrisom Louisom, Kennethom Nolandom in Julesom Olitskijem. Leta 1971 se je Charles Pollock z družino preselil v Pariz, kjer je živel in ustvarjal do smrti. V sedemdesetih in osemdesetih letih je razstavljal v Parizu, Londonu in Združenih državah Amerike.

Razstavo v beneškem muzeju Peggy Guggenheim si je mogoče ogledati od srede do ponedeljka med 10. in 18. uro.

Štefan Turk

Nekdo je zgodovino človeštva povzel takole: živali so hodile lizati sol, ljudje so jih zalezovali, da bi jih ujeli, in njihove poti spremenili v ceste, ob cestah so zrastle mesta in rodila se je civilizacija. Mogoče ni bilo povsem tako, toda arheološka odkritja s seveva današnje Bolgarije potrjujejo, da je bila Solnicata prvo večje mesto na evropski celini, ki je na račun pridelovanja in trgovanja s soljo cvetelo v letih 4.700 do 4.200 pred našim štetjem. Mesto je bilo obzidano in štelu kakih 350 prebivalcev, kar je bilo za tiste čase ogromno. Herodot je pisal o trgovanju z egiptovsko soljo, ena najstarejših rimskih cest je Salaria, ki je povezovala Rim s solinami na Jadranu, ena prvih boginj Enejevih potomcev pa Salus, ki so ji pripravljali praznovanja 5. avgusta, torej na vrhuncu solne žetve. Vojaki, ne samo rimski, so del plače (salarium) dobivali v soli. Davno pred Martinom Krpanom so karavane tovorile sol iz sredozemskih solin čez Saharo v Timbuktu in številne ceste so bile zgrajene prav z namenom prevoza soli. Bogastvo Benetk je slonelo na trgovanju z začimbami z vzhoda, toda ob tem pozabljamo dodati, da zanje niso odštevali dukatov, soldov ali lir, ampak so jih barantali za sol. Zato so na ozemljih Serenissime gradili soline povsod, kjer je bilo to možno, in obenem uničevali soline drugih pomorskih republik. Nekatere izmed teh beneških solin so še vedno žive, med njimi pa za ene večjih ohranjenih veljajo sečoveljske soline, ki v zadnjem času doživljajo pravi preporod. Zanimanje za tradicionalno pridobljeno sol je že nekaj let v porastu, postopki pridelovanja pa privabljajo turiste, ki jim še vedno ni povsem jasno, kako voda kristal postane.

Po jutru se dan pozna

Star pregovor o ranem jutru, zlatem jutru, velja tudi za solinarje. »Kaj zjutraj, celo ponoči že pridemo v naše kavedine,« mi je zatrjeval Uroš Lutman, ki je v solinah že okroglo desetletje. Ob polni luni sol tudi nabira, sicer pa začne tam okrog treh nalagati sol, ki jo je zvečer spravil na kupe, na vozičke. Redno zaposleni solinarji skrbijo za 24 kavedin, to je kristalizacijskih bazenov, in v suhih, vročih in rahlo vetrovnih dneh, kot je letošnji julij, morajo dnevno pobrati sol iz osmih. Običajno opravijo pol dela zgodaj zjutraj, pol pa v poznih popoldanskih urah.

Uroš na hitro izračuna, da premeče dnevno do dvajset toni soli: posamezna kavedina navrže do ene tone soli na dan, po spravljanju soli na kupe jo mora naložiti na voziček, nato z vozička na kup za odcejanje slanice, ki je na koncu vsakega polja. Na čudno, da imajo ti fantje in moške vitke postave, zagorelo polt in krepke mišice, pa tudi Viola Sau, ki pomaga sinu po nekaj ur na dan, se jim brez zadrege ob bok postavi. In to v bikinkah!

Petola, skrivnost posebne kvalitete piranske soli

Sol, ki bi jo nabrali v kotančicah na skalnati obali, kjer se je morje tako izsušilo, da je za seboj pustilo zgolj kristale, ni ista sol, kot jo lahko dobimo iz solin. Takšno sol, pridobljeno zgolj z izsuševanjem morja, so v Evropi poznali vse do desetega stoletja, potem pa so Arabci prinesli tudi v naše kraje postopek ločenega zgoščevanja morja in kristaliziranja soli, ki so ga v petem stoletju iznašli Kitajci. V morski vodi je namreč cela vrsta soli in mineralov, ki se z zgoščevanjem vode počasi posedajo na dno bazena. Ti minerali ostanejo v izparilnikih, medtem ko je v soli, pobrani v kavedinah, največ natrijevega klorida, zraven pa še 84 drugih mineralov in spojin, od katerih je vsaj 24 nujnih za pravilno delovanje našega organizma.

Osnovni postopek je po celem svetu načelno enak, v praksi pa se močno razlikuje. Nanj vplivajo predvsem vremenski pogoji, saj so solna polja na oba-

Belo zlato iz morskih njiv

Besedilo TONI GOMIŠČEK, fotografije MAJA PLESNIČAR IN TONI GOMIŠČEK

Meter, meter, zdaj povej, koliko soli v vodi teji!

Voda priteka, voda odteka

Uroš Lutman v polnem zagonu

Kupčkanje

Solinarji so šli v senco, kupi so ostali na soncu

Študent Jernej polni voziček

lah severne Afrike ali južne Evrope prirejena za enkrat letno pobiranje soli, v bolj severnih krajih, kjer je dež pogostejši, pa se je uveljavil postopek dnevnega pobiranja. Take so tudi nam najbližje italijanske in slovenske soline, za sečoveljske in strunjske pa je dodatno značilna petola na dnu bazenov. Dario Sau, za katerega soline nimajo nobene skrivnosti več, jo opiše kot tanko plast, ki jo sestavljajo fosilni ostanki alg, anaerobne bakterije in modro-zelene alge (cianobakterije), ki aktivno sodelujejo v solinarskem procesu. Ker večjeje nase nekatere minerale, predvsem ione železa in drugih kovin, ostaja piranska sol brez vsakršnih dodatkov in barvil snežno bela, po okusu pa skoraj sladka, saj nima grenkih primesi. Vendar petole ne moreš prinesiti od nekod, ampak jo moraš vzgojiti, kar lahko traja tudi do pet let po obnovi solnega polja. V Sečovljah je danes aktivnih 26 solnih polj, ki jih sestavlja po 18 ali 24 kristalizacijskih bazenov velikosti 20 x 7-8,5 m. Na obnovo, ki stane v povprečju 75.000 evrov za posamezno polje, jih čaka še 25, ve povedati vodja Krajinskega parka Sečoveljske soline Andrej Sovinc, ki brez zadrege doda, da bi jih obnovili prav vse, če bi bilo zanimanje za sol večje. In pri tem ga čudi, da v pravilnikih za slovenske suhomesne izdelke in sire z zaščitnim poreklom ni vedno izrecno zapisano, da je potrebno uporabljati tradicionalno morsko sol iz domačih solin. »Zdi se, da sami ne znamo ceniti kvalitete, ki nam jo priznavajo v tujini, kjer pa se se-

veda vsakdo trdi, da uveljavi svoje pridelovalce,« navrže, eden od solinarjev pa se pohvali, da s piransko soljo oskrbujejo celo japonskega cesarja.

Je sol in sol, pa še solni cvet

Jernej je študent nautike in že vrsto let jemlje v najem eno solno polje. Lani je bila letina slaba, soli niso pobrali niti za juho osoliti, letos kaže dobro: njegova želja je, da bi si zaslužil za motor. Ko s potopnim aerometrom preverja gostoto slanice, ugotovi, da bo kavedina primerna za pobiranje piranske soli. Zanj mora biti slanost vode med 29 in 30 %, če pa je med 26 in 28 %, pobira tradicionalno sol. Le-ta se potem deli na razreda A in B: boljša je primerna za gospodinjstvo, druga za uporabo v kulinariki. Če je solinar neroden in postrga skupaj s kristali tudi koščke petole, je takšna sol primerna le še za posipanje cest.

Solinarstvo ni sezonski poklic. Solinarji so vsakdo trdi, da uveljavi svoje pridelovalce,« navrže, eden od solinarjev pa se pohvali, da s piransko soljo oskrbujejo celo japonskega cesarja.

ranski solni cvet celo boljši od francoskega, zagotovo pa od portugalskega. Izjemnostim posameznih solnih cvetov botrujejo različni dejavniki; poleg morja so za okus najbolj zaslužni planktonski rakci in alge, ki ostanejo ujeti med solne kristale, svoj pečat pa mu zagotovo daje tudi edinstvena petola. »In naše notranje pravilo, da pobiramo le solni cvet, ki nima več kot štiri ure,« doda Dario. V Sečovljah zato starejšega, denimo nočnega, zjutraj potopijo in če je ugodno vreme – za to je potrebno popolno brezvetrje, se bo že do začetka popoldanskega pobiranja soli pojavil nov. Luknjičasta lopatka, ki služi za pobiranje solnega cvetka, še nima imena, kar nam da vedeti, da gre za novo dejavnost.

Solinarstvo ni sezonski poklic

Žetev soli je sezonska, vendar delo solinarjev traja celo leto. Pozimi morajo stalno menjati vodo v bazenih, da ohranjajo petolo pri življenju. Pomladi se začne postopek konciranja (iz concimare, gnojiti). Iz bazena, ki ga bodo koncirali, zvečer vodo spustijo, da se dno delno, toda ne povsem osuši, potem nanesejo za milimeter debelo plast solinarskega blata, polnega kristalov in mikroorganizmov in obenem izravna v vrtine ter bazen ponovno zalijejo s svežo vodo. Čez noč bazen spet spraznijo in zjutraj zalijejo in to ponavljajo vse dokler se ne razraste bujna plast ze-

lenkasto-modrih alg, kar lahko traja teden do tedna in pol. Potem že začno pripravljati bazen za redno delo. Očistiti morajo obrobne jaške kanalete, v katerih se bo zbirala voda, nasičena z (grenkim) magnezijevim kloridom in magnezijevim sulfidom, ki se bo zaradi težnosti stekala v dve večji luknji, bužeti, v kotih bazena.

S toplejšimi dnevi se začno ključne priprave. V soline pridejo tudi vodarji, ki imajo na skrbi 12 izparilnih bazenov, v katerih pripravljajo vodo za kavedine. V izparilnih bazenih, ki so med seboj tako povezani, da se iz prve vrste voda s prostim padcem pretaka v naslednjo, je vode za 10 do 12 cm. Sveža morska voda, ki ima na severnem Jadranu slanost običajno nad 3,5%, se v prvem bazenu zgosti na 3,8%, v zadnjem pa doseže 23 do 24%. Če je vreme ugodno, se to zgodi v treh tednih. Vodarji bodo potem s to vodo polnili solinarjev servidor, vaško ali poslužnico, ki je kot nekakšen zalogovnik nasičene slane vode. Solinar začne medtem pripravljati svoje kristalizacijske bazene. Najprej jih napolni s svežo morsko vodo in potem čaka, da se slanost iz dneva v dan večja. S stopnjevanjem slanosti se začno izločati najprej karbonati in nato sulfati, ki jih delno uporabijo bakterije za rast, delno pa se začno nalagati na dno bazena kot trda in hrapava plast. Ko je slanost okrog 22%, se pojavijo črne lise in to je znak, da bo sol začela vsak čas kristalizirati. In čeprav imajo kristali soli ostre robove, je zdaj petola že tako trdna, da kristali kar polzijo po dnu in se ne mešajo s solinarskim blatom. Pobiranje se torej lahko začne. Solinar si natakne solinarske natikače taperine, poprime gavero (solinarske grablje) in začne spravljati sol na kupe. Do kdaj bo delal, kdaj bo odložil gavero, tega ne ve. »Plačani smo na uro in na količino in kvaliteto soli. V našem interesu je, da delamo čimveč, saj nam poleti dvigujejo plačo nadure, pozimi dodatek na nabrano sol. Prejšnjo zimo je bilo kar težko shajati, saj nismo s soljo zaslužili nič,« pove Mitja Križman, Viola Sau pa spominja, da se eno leto pobirali sol celo konec oktobra. Tiste soli niso dali na trg s posebnim imenom, čeprav bi jo lahko. Glede na to, kako jih je zeblo v noge, bi jo lahko prodajali za ledeno sol...

Cum grano salis

Slanost je ena osnovnih komponent okusa. Neslano nam ni všeč, preslano tudi ne. Toda kdaj je soli ravno prav? Okusi so različni. Uradi za zdravje v številnih državah opozarjajo na nevarnost prekomernega soljenja hrane in ne pozabijo dodati, da so se Kitajci posluževali soli za samomor: zadostoval naj bi en gram na kilogram telesne teže. Za razviti svet velja, da dnevno zaužijemo 10 g soli, kar je, za ameriške nutricioniste, štirikrat preveč. Angleži so postavili še smiselni dnevni vnos na 4 g, oboji pa dopuščajo največ 6 g. Pomanjkanje natrija povzroči vrtoglavico, krče, slabo delovanje živčnega sistema, preveč natrija vpliva na zadrževanje vode in s tem povečuje telesno težo in dviguje krvni tlak. Zagovorniki morske soli pravijo, da veljajo te omejitve le za razvrednoteno rafinirano in jodirano kuhinjsko sol, še posebej, če ima razne dodatke za preprečevanje strjevanja, saj naj bi ravno ti škodili organizmu. V domači kuhinji oziroma v svežih pridelanih hrani skoraj ni nevarnosti, da bi jedi presolili: problem so konzerve, razni čipsi, omake... Od tam nas sol napada iz zasede!

Tradicionalno pridelana morska sol so polnovredni kristali, ki vračajo jedem okus in telesu minerale. Zgodbe o soli, pridobljeni v izparilnikih, na tem mestu ne bomo načenjali. Rajje zaključimo z nasvetom šefa Davida Scabina (Cobal Zero, dve Michelinovi zvezdici), da naj namesto solnice uporabljamo razpršilo za slanico, saj bomo tako lažje nadzirali količino soli, ki jo damo jedem. Pri solnem cvetu pa kljub povedanemu ostaja edina primerna merska enota en ščepec. Za Palčico majhen, za Guliverja velik. En ščepec, pač.

GORICA-TRŽIČ - Upravitelji ribarnic čakajo na začetek šolskega leta

Kupcem najbolj ležijo poceni ribe brez kosti

Obiskovalci goriške in tržiške ribje tržnice najraje segajo po poceni ribah. Še zlasti imajo radi ribe brez kosti. »V preteklosti so kupovali le ribe iz domačega morja, čeprav nekatere med njimi niso ravno plemenite. Nihče se ni zmenil za kosti; šure, salpe in druge vrste domačih rib so pripravljali tudi za otroke. Danes ni več tako; vse več ljudi sprašuje po ribjih filejih. Želijo si, da so ribe že očiščene, saj jih tako lahko dajo v ponev in na hitro pripravijo,« pojasnjuje bratje Guzzon iz Gradeža, ki na goriški tržnici prodajajo ribe že tretjo generacijo. Po njihovih besedah je tudi prodaja rib odvisna od vremena. »V prejšnjih tednih so ljudje zelo malo kupovali ribe, z ohladičev se je število kupcev takoj povišalo. Vsekakor vlada med poletnimi meseci v ribarnicah mrtvilo; kupci se začenejo spet množično pojavljati, komaj se začne novo šolsko leto,« pravijo bratje Guzzon; njihove besede potrjuje tudi Josefine Monsalve Haidee. Skupaj z možem Francom je pred tremi leti in pol prevzela prodajni prostor v ribarnici goriške pokrite tržnice, ki so ga pred tem upravljali člani tržiške ribiške zadruge. Tudi Josefine pravi, da se takoj po

Josefine Monsalve Haidee in eden izmed bratov Guzzon (zgoraj), tržiška ribja tržnica (desno)

D.R., BONAVENTURA

koncu šolskega leta število kupcev zniža, zaradi česar je v tem obdobju za ribiče res težko preživeti. Po njenih besedah se poznajo tudi negativni učinki splošne gospodarske krize; ko je pred štirinajstimi leti prvič začela prodajati ribe, je bilo lažje shajati, medtem ko je danes to res težko.

»V Tržiču posebno dobro prodajamo ribe iz domačega morja; spomladi ljudje najraje kupujejo sipe, poleti so na vrsti sardoni, sardele in skuše, ki jih ocvreš v nekaj minutah. V poletnih mesecih pa upade prodaja tistih vrst rib, ki jih pripraviš v peči,« pravi Michele Doz, predsednik tržiške ribiške zadruge, ki upravlja ribarnico ob kanalu Valentini v Tržiču. Po njegovih besedah se s krizo ni zmanjšalo število obiskovalcev ribarnice, zelo spremenile pa so

se njihove kupne navade. »Ljudje danes kupujejo predvsem poceni ribe - sardone, sardele, brancine in orade iz devinskih oz. istrskih ribogojnic. Da bi prišli na roko družinam, prodajamo klapavice v akciji po 0,99 evra. Sami skušamo prodati čim več rib po najnižji možni ceni; seveda je tako marža zelo majhna, zaradi česar moramo prodati čim več rib,« pravi Doz, ki podobno kot gradeški bratje v Gorici tudi sam opaža, da si ljudje vse bolj želijo ribjih filejev in rib, ki so že pripravljene za kuho. »Razmišljamo, da bi postavili na noge obrat, kjer bi iz rib narezali fileje, ribe bi tudi marinirali, jih pripravili za pohanje, tako da bi jih kupci lahko kar dali v ponev in skuhali,« pravi Doz in opozarja, da na Goriškem in Tržaškem ne bo težav zaradi prepovedi upora-

GORICA-TRŽIČ Ribojedi Slovinci

Med strankami tudi župan Arčon

Goriško in tržiško ribjo tržnico obiskuje tudi veliko slovenskih kupcev. »V zimskih mesecih predstavljajo ob koncu tedna Slovenci tudi 60-65 odstotkov strank. Kupujejo najrazličnejše ribe, včasih večje - na primer zobatke - naročijo tudi nekaj dni prej. Med našimi rednimi obiskovalci je tudi novogoriški župan Matej Arčon,« pravi Josefine Monsalve Haidee, ki svoje ribe prodaja v ribarnici goriške pokrite tržnice. Tudi njeni sosede - gradeški bratje Guzzon - poudarjajo, da številni Slovenci kupujejo ribe v Gorici. »V poletnih mesecih je kupcev v ribarnici manj; opazimo upad tudi med slovenskimi strankami,« pravijo bratje Guzzon in pojasnjujejo, da se očitno poleti slovenski kupci z debelejšimi denarnicami raje odpravijo na dopust, kot da bi si doma cvrli ribe.

Veliko slovenskih strank imajo tudi v Tržiču. »K nam zahaja veliko Slovencev iz vseh okoliških krajev - iz Nabrežine, Devina, Jamelj, Doberdoba, tudi iz Sovodenj in Števerjana, potem pa še iz Brestovice, Gorjanskega, Nove Gorice ter iz drugih vasi na Krasu in tudi v Soški in Vipavski dolini,« pravi Michele Doz, predsednik tržiške ribiške zadruge, ki upravlja ribarnico ob kanalu Valentini. »Strank iz Slovenije je še zlasti veliko ob nedeljah; nekaj slovensčine sem se naučil, v slovenskem jeziku jih nagovori tudi moja žena, tako da slovenski ljubitelji sveže ribe predstavljajo 15 do 20 odstotkov naših obiskovalcev,« pravi Michele Doz. (dr)

be vlečnih mrež, ki bo veljala od 28. julija do 7. septembra v severnem Jadranu. »V naših krajih večinoma lovimo z obkroževalnimi mrežami in lampami, tako da prepoved nam ne povzroča težav,« pravi Doz. V goriški in tržiški ribji tržnici bo tako sveže ribe povsem dovolj tudi v prihodnjih tednih. (dr)

GABRJE - Občina

Dogovor za sprejem beguncev podpisan

Na goriški prefekturi so v prejšnjih dneh potrdili dogovor, na podlagi katerega bodo v nekdanji karabinjerski vojašnici v Gabrjah nudili zatočišče pribežnikom. Konvencijo so 20. julija podpisali prefekt Vittorio Zappalorto, sovojenjska županja Alenka Florenin in Gianfranco Schiavone, predsednik konzorcija ICS - Consorzio italiano di solidarietà, ki ima sedež v Trstu.

»Sovodenjska občina bo imela vlogo gostitelja, medtem ko bo za upravljanje celotne zadeve skrbel konzorcij ICS, ki že upravlja podobno središče v Trstu, v kratkem pa bo skrbelo še za nekaj stanovanj v Krmini,« pojasnjuje sovojenjska županja Alenka Florenin in opozarja, da mora konzorcij ICS nekdanjo vojašnico v Gabrjah še opremiti. Poskrbeti mora za pohištvo - mize, stole, postelje in ostalo opremo. »Kdaj bodo sprejeli prve goste, je še odprto vprašanje. Avgust je kot znano poseben mesec; nekateri operaterji so v tem obdobju na dopustu, na prefekturi bo 1. avgusta prišlo do zamenjave prefekta z novo prefektko Isabello Alberti, od katere bo odvisen datum odprtja. Sama sem prepričana, da bi bilo najbolje začeti s prvim septembrom, ko bomo res vsi prisotni in bomo lahko na najboljši način nastavili celotno zadevo,« pravi Floreninova. Na podlagi konvencije bo konzorcij ICS v Gabrjah lahko gostil do 18 pribežnikov, vendar si sovojenjska županja prizadeva, da bi jih bilo vsaj v začetnem obdobju 15 do 16. Konzorcij ICS bo za vsakega pribežnika prejemal 33 evrov na dan; ob prihodu v bivšo vojašnico bo konzorcij izročil vsakemu gostu telefonsko kartico vredno 15 evrov, zatem bo moral gostom zagotoviti tudi dnevno žepnino 2,5 evra. Zajtrke, kosila in večerje si bodo pripravljali sami gostje, ki bodo ravno tako sami skrbeli za čiščenje prostorov. Konvencija predvideva, da bodo pribežniki lahko opravljali tudi družbeno koristna dela v sovojenjski občini.

Konzorcij bo za upravljanje centra zaposlil nekaj novih operaterjev. »Nekateri med njimi bodo doma iz naših krajev, tako da dobro poznajo krajevno realnost,« pravi sovojenjska županja in pojasnjuje, da naj bi nekaj uslužbencev izbrali tudi med tistimi, ki so se odzvali na obvestilo v Primorskem dnevniku, s katerim je konzorcij ICS iskal nove operaterje. (dr)

TRŽIČ - V mestnem središču Decembra ali januarja bodo ponovno odprli nekdanji market Coop

Komaj decembra - če ne celo januarja prihodnjega leta - bodo ponovno odprli nekdanji market Coop na Trgu Cavour v Tržiču, v mestnem središču. Propadlo zadrugo Cooperative operaie bo nasledila veriga Coop Consumatori Nordest. Novi lastnik je v prevzem marketa vložil 440.000 evrov, sedaj bo moral poskrbeti še za njegovo prenovno. Ravno prenovitvena dela so se izkazala vse prej kot enostavna, tako da bodo trajala dlje od predvidevanj.

V zadrugi Coop Consumatori Nordest zagotavljajo, da bodo zaposlili vseh sedem uslužbencev, ki so delali v tržiškem marketu. Ker bo do ponovnega odprtja trgovine prišlo komaj konec leta če že ne prihodnje leto, pa bodo do takrat uslužbenci predvidoma v dopolnilni blagajni.

GORIŠKA - Industrijski velikani jih morajo »uvažati«

Usposabljali bodo cevarje, varilce in kleparje, »zaposlitev zagotovljena«

Povpraševanje po cevarjih, varilcih in kleparjih je vedno aktualno, v Furlaniji Julijski krajini pa primanjkuje teh kadrov, tako da morajo industrijski velikani, kot je npr. ladjedelniška družba Fincantieri, cevarje in varilce »uvažati« iz tujih držav, kot sta Hrvaška in Romunija. Zato so se goriška pokrajinska uprava, dežela FJK, tržiški industrijski konzorcij, ladjedelniški konzorcij Blue-Line Group in zavod ENFAP odločili, da bodo brezposelne usposabljali za omenjene poklice.

Pobudo, ki so jo imenovali *MonBlock*, so predstavili včeraj na sedežu pokrajine. »Zbirali bomo prijave, potrebujemo pa 45 tečajnikov, in sicer 15 cevarjev, 15 varilcev in 15 kleparjev. Teča-

ji naj bi se začeli oktobra na tržiškem sedežu zavoda ENFAP, trajali pa naj bi 8 mesecev za skupno 1.000 tečajnih ur. Teoretskega dela bo za 500 ur, ostalih 500 ur pa bodo tečajniki na delovni praksi,« pojasnjuje pokrajinska odbornica Ilaria Cecot.

Praktični del tečaja bo inovativen. Deželna in pokrajinska uprava bosta namreč temu namenili posebno strukturo, ki simulira del prave ladje in so jo poimenovali *MonBlock*. V njej bodo cevarji npr. lahko postavljali cevovode, pripravljali in obdelovali cevi ter zarisovali, rezali, brusili in vrtali različne cevne elemente. »Cevanje, varilce in kleparje najbolj potrebuje ladjedelniška industrija. Praktično delo bo torej zelo koristno. Tako bo-

mo pridobili visoko kvalificirane delavce, ki jih bodo lahko podjetja takoj zaposlila,« pravi odbornica in dodaja, da je pokrajina vložila za nakup *MonBlocka* 15.000 evrov, 20.000 evrov pa je prispevala dežela. Ostale stroške bo kril konzorcij BlueLine Group, ki bo tudi gostil objekt.

»Tečaj sodi v deželni projekt za spodbujanje zaposlovanja Pipol. Z usposabljanjem visoko kvalificiranih delavcev lahko pomagamo tako njim pri iskanju zaposlitve kot tudi podjetjem, ki potrebujejo tovrstne kadre. Ta pobuda je zagotovo pomembna spodbuda k inoviranju na celotnem teritoriju,« je včeraj v Gorici poudarila deželna odbornica za delo Loredana Panariti. (av)

ŠTANDREŽ - Odlaganje v zbirnem središču za odpadke

Olajšano ali bolj zapleteno?

Razpoložljivega prostora in zabojnikov je več - Najmanj smotrna je izbira, da je novi del odlagališča povsem na prostem

V zbirnem središču za odpadke

BUMBACA

V zbirnem središču za odpadke v Štandrežu, na meji med goriško in sovojenjsko občino, je pred dvema tednoma steklo novo, drugačno odlagalno zaporedje za zasebnike, ki se želimo znebiti zelenja, železja, lesenega pohištva, plastike, gradbenega materiala, mineralnega in jedilnega olja, bele tehnike, elektronskih naprav, stekla, barvil, žimnic, dežnikov in vsega ostalega, kar se nabira v hiši ali stanovanju ter okrog njiju.

Je sedaj odlaganje olajšano ali bolj zapleteno? Odgovor ni enoznačen. Razpoložljivega prostora in ogromnih zabojnikov je seveda več. Tudi dostopnost do njihovih visokih robov je lažji, saj se z avtomobilom za razne vrste odpadnega materiala dvignemo po rampi, dosežemo zgornji rob kontejnerja in vanj zmecemo, kar smo pripeljali. Ni nam več treba nositi na primer lesene omarice po železnih stopnicah, jo dvigniti čez rob in zvrniti v notranjost. Enako velja za butare vejevja ali vreče listja.

Toda: medtem ko se je prej več šoferjev s svojimi vozili razporedilo v razne smeri in k različnim zabojnikom glede pač na vrsto pripeljanih odpadkov in so zato lahko hkrati odmetali predmete in materiale, je na rampo mogoče priti v gosjem redu. Čakati je treba, da nekdo odloži na primer železne posteljne vzmeti, nekdo drugi bolj naprej odsluženo opeko, sami pa se ne moremo vrniti v prostor, od koder bosta v zabojnik odletela izrabljena kovčka.

Najmanj smotrna je izbira, da je novi del odlagališča povsem na prostem. Prej je bilo mogoče priti tudi v dežju in zaključiti sobotno pospravljanje kleti, podstrešja, vrta ali dvorišča, odslej bo nujno upoštevati vremensko napoved, sicer bomo tvegali, da svoje vozilo doma napolnimo med muhastim vremenom, med vožnjo se bo usul dež in na odlagališču bo treba čakati, da se zvedri. Saj ni mogoče v eni roki držati dežnika, samo z eno drugo pa prazniti poln prtljažnik.

In še: pod staro, funkcionalno in še vedno uporabno odprto halo je zadovoljeno osebje sicer prijazno, a strogo nadzorovalo porazdeljevanje kosovnih odpadkov v namenske zabojnike; na novo rampo pa ne sledi nihče koloni avtomobilov in je izbirno odlaganje stare šare prepuščeno ozaveščenosti pa tudi minimalnemu znanju občanov. Kaj izbrati, če imajo plastična omarična vrata ogledalo; kam odložiti lesen okenski okvir, če je v njem železno okovje; bodo plastično vrečo z listjem vsi izpraznili in odnesli, ali bodo nekateri skrivoma zalučali vse skupaj čez rob in hitro odbrezli proti izhodu?

Že dolgo pa je res, da ni osebje pretirano sumničavo in ne zahteva osebne izkaznice prihajajočih odlagateljev, ki naj bi se sicer vsakič izkazali kot občani s pravico do sicer izredno koristnih uslug. (ar)

GORICA - Bolnišnica Sv. Justa

»Preselili bomo bolnike, storitev ne bomo krčili«

»V domu Sv. Justa na Korzu Verdi v Gorici ne bomo krčili storitev, ki jih nudijo bolnikom v vegetativnem stanju in obolelim s sklerozo. Po drugi strani ima dom akreditacijo le za nudenje celodnevne oskrbe starejšim občanom, zato bomo ostale bolnike premestili v ustanovo v lasti zdravstvenega podjetja, kjer jim bomo zagotovili najvišji standard zdravniške nege.« Tako pravi deželna odbornica za zdravstvo Sandra Telesca, ki je včeraj na to temo odgovorila na svetniško vprašanje deželnega svetnika opozicijske stranke Forza Italia, Rodolfa Ziberne. Nedorečeno ostaja vsekakor vpra-

šanje okrepitve osebja po preselitvi pacientov v oddelek RSA splošne bolnišnice.

»Ob zagotavljanju najvišjega standarda nege bomo s selitvijo razpolovili stroške, ki sedaj znašajo okrog 700.000 evrov letno. Zaradi višjih stroškov, ki jih glede na deželno povprečje ima goriško zdravstvo, smo prepričani, da je treba sprejeti vse možne ukrepe, ki ob enakih storitvah omogočajo prihranek,« dodaja deželna odbornica in v isti sapi napoveduje povečanje nadzora nad delovanjem akreditiranih zdravstvenih ustanov, ki se jih zdravstveno podjetje poslužuje za nudenje storitev.

GORICA - Rimsko priznanje za a.ArtistiAssociati

Še bolj protagonisti

Na oder bodo postavili dramo »Otroci manjšega boga«, ki je doslej še ni uprizorilo nobeno italijansko gledališče

Podvojitev ministrskega prispevka prihaja ravno v letu, ko bo goriško podjetje za gledališko produkcijo a.ArtistiAssociati postavilo na oder dramo *Otroci manjšega boga*, ki je doslej še ni uprizorilo nobeno italijansko gledališče. Walter Mramor, umetniški direktor podjetja, »ki ima glavo in srce v Gorici«, lahko torej utemeljeno trdi, da »povečani prispevek pomeni priznanje vrednosti našega dela in vloge, ki jo odigramo na državni ravni. Nastopamo v dvanajstih deželah in letno postavimo na oder 180 predstav. To priznanje dela iz nas protagoniste italijanskega teatra«.

Za leto 2015 bodo ArtistiAssociati prejeli vsoto, ki je za 116 odstotkov višja v primerjavi z lanskim letom in bo znašala 228.486 evrov; na isti znesek lahko računajo tudi za leti 2016 in 2017, če se bodo držali programa, ki so ga predstavili na ministrstvu. »Nagradila nas je okoliščina, da so v Rimu spremenili kriterije, na podlagi katerih določajo znesek prispevka. V preteklosti je prevladovala subjektivna ocena delovanja, po novem pa je odločilen objektivni oziroma kvantitativni kriterij. To pomeni, da so upoštevali realno sliko naše dejavnosti, ki beleži tudi povečanje občinstva, in državno valenco umetniške ponudbe. Naš delokrog je sicer letos isti kot ostala leta, ko je bil očitno podcenjen,« pojasnjuje Mramor. Na ministrskem seznamu podjetij za gledališko produkcijo - le-teh je skupno 113 - so se Goričani uvrstili na 22. mesto in se znašli v družbi prestižnih gledališč iz Rima, Turina in Neaplja. »Ta odli-

Walter Mramor s sodelavci na sedežu v Gosposki ulici

BUMBACA

čni rezultat nagraduje večdesetletno, prizadevno delo, je ekipni rezultat, veliko za slugo zanj imajo moji sodelavci,« še poudarja Mramor in napoveduje: »Kar bo več, bomo vložili v delo in mlade.«

»Priznanje prihaja ob času, ko se pripravljamo na krstno uprizoritev drame *Otroci manjšega boga*. Prikazana bo 2. avgusta na festivalu v kraju Borgio Verezzi in bo absolutna novost na italijanski sceni.

Prvič bo na odru igra, ki jo bodo razumeli tako gluhi kakor občinstvo ljudi, ki normalno slišijo. Tudi istoimenski film, ki je bil posnet po besedilu ameriškega dramatika Marka Medoffa, tega ni zmožal, saj je kljub gluhi protagonistki slonel na govorni besedi,« razlaga Mramor. Glavno vlogo bo odigrala italijanska igralka, ki se je eno leto učila znakovne govornice, našli pa so jo v Berlinu, ker v Italiji ni prišla do dela.

GORICA-VILEŠ - Investicija v varnost avtoceste A34

Za videonadzor 2,7 milijona

Ob cestišču bodo namestili toplotne kamere, s katerimi bodo promet lahko nadzirali tudi v nočnih urah

Avtocesta Gorica-Vileš

BUMBACA

Podjetje Autovie venete bo ob novi avtocesti A34 med Gorico in Vilešem namestilo sistem za videonadzor prometa, s čimer se zaključuje tehnološko opremljanje novega avtocestnega odseka. Med zadnjim zasедanjem upravnega odbora podjetja Autovie venete, ki mu predseduje Emilio Terpin, so namestitvi novega sistema videonadzora AID - Automatic Incident Detection namenili 2.721.408 evrov. Projekt predvideva postavitev varnostnih videokamer in toplotnih kamer, s katerimi bodo promet nadzirali tudi ponoči, med

GORICA - Muzeji

DS navija za deželo, Gopolis za občino

»Izredna razvojna priložnost za Gorico!« Pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi je prepričan, da morajo goriški Pokrajinski muzeji preiti pod deželno upravo. »Gorica lahko ponovno zaživi le po zaslugi kulture. Zaradi tega smo prepričani, da mora upravljanje Pokrajinskih muzejev prevzeti dežela, saj bi tako v Gorici lahko ustanovili muzejski pol, ki bi bil za zgled celi Furlaniji Juljski krajini,« poudarja Rossi in na daljavo kritizira goriško občinsko upravo, ki bi rada tudi sama prevzela Pokrajinske muzeje. »Župan Ettore Romoli predlaga ozkogledno in samomorilsko razvojno vizijo, ki jo zaznamuje pomanjkanje načrtov in perspektiv; ureditev muzeja z deželno dimenzijo predstavlja za Gorico izredno priložnost, okrog katere zgraditi nov kulturni pol,« poudarja Rossi in pojasnjuje, da z novim muzejem deželne razsežnosti ne bi Gorica ničesar izgubila, saj razstavljenih eksponatov in umetniških del ne bi nikakor odpeljali drugam. Tajnik Demokratske stranke opozarja, da goriška občina veliko kritizira, vendar ne naredi ničesar konkretnega. »Deželna uprava pod vodstvom Demokratske stranke si prizadeva za prenovno vile Louise, v kateri bo nastal kulturni inkubator, ki bo poživil kulturno sceno v mestu,« poudarja Rossi, po katerem mora k nastanku novega muzejskega pola prispevati tudi občina. »Povezati je treba deželni muzej z goriškim gradom, vilo Louise, muzejem sv. Klare, Fundacijo Coronini, mogoče še z državnim arhivom in državno knjižnico; tako bi nastal konzorcij po zgledu univerze, ki bi lahko razvijal nove projekte in prikladal tudi zasebni kapital,« poudarja Rossi. Povsem nasprotno stališče - z nasprotnega političnega brega - zagovarja mnenjski odbor za zaščito in ovrednotenje goriške kulture Gopolis, ki podpira prizadevanja župana Ettoreja Romolija, po katerem mora upravljanje Pokrajinskih muzejev prevzeti občina. Odbor Gopolis sestavljajo znani goriški kulturni in politični delavci Marino De Grassi, Antonio Devetag, Antonella Gallarotti, Paolo Gruđen in Loredana Rossi, ki si ravno tako prizadevajo za ustanovitev muzejske mreže, za katero bi skrbela goriška občina. Poleg Pokrajinskih muzejev - pod občinsko upravo - bi jo sestavljali še goriški grad, sinagoga, nadškofijski muzej, Fundacija Coronini in državna knjižnica. »Za promocijo muzejske mreže bi goriška občina morala sodelovati z deželo, Fundacija Goriške hranilnice in s Trgovinsko zbornico - slednja bi tako končno nekaj storila za goriško kulturo, potem ko je ustvarila povsem nepotrebno pošast - konferenčni center,« pravijo iz odbora Gopolis, ki že ima svojo spletno stran in tudi Facebook profil z imenom Goriziazgorizia.

GORICA - Štirje gostje iz Kanalske doline

Okolje slovenščini naklonjeno, stanje pa se ne spreminja

Marsikomu od več kot trideset prisotnih se je na zadnjem srečanju pod lipami centra Lojze Bratuž porodil vzgib, da bi se udeležil praktično vseh dejavnosti, ki potekajo v slovenskih okoljih Kanalske doline: da bi pomagal, da bi podprl ves trud, da bi kaj doprinesel k množičnosti prireditev. Vemo, da ne more biti tako. Vemo, da je uvažanje izumetničeno in pomaga le malo k zgodovinskemu družbenim premikom. Zato pa je voščilo toliko bolj občuteno, da bi samim Slovincem v Kanalski dolini še bolj uspevalo ozaveščanje in vključevanje mlajših ter ljudi na jezikovnem obrobju v pevске skupine, jezikovne tečaje, verske obrede, postavljanje mlajev, ohranjanje krajevnih imen, posvetno druženje.

O vsem naštetem so na srečanju v organizaciji Kulturnega centra Lojze Bratuž in krožka Anton Gregorčič govorili štirje povabljeni, s katerimi se je pogovarjal Bernard Spazzapan, ki je tudi usklajeval vprašanja iz publike.

Maria Moschitz je po zanimanju šolnica na trbiški srednji šoli, sicer pa se že dolgo let ukvarja s slovenskim kulturnim izročilom. Poleg niza razlag o nekaterih običajih je v dveh posegih prebrala v ziljskem narečju odlomka, od katerih je bil zlasti zanimiv in poučno podroben opis postavljanja mlaja oziroma po kanalsko »maje«. V drugem posegu je najprej prebrala, nato tudi zapela pesem, za katero menimo, da je gotovo že posneta in shranjena v zakladnici ljudskih viž.

Za njo je Luciano Lister iz mlajše generacije, zato pa nič manj samozavestno, razčlenil stanje duha v štirih vaseh, kjer je različno čutenje slovenstva pogojeno od

Anna Wedan

Luciano Lister

zgodovinskih okoliščin. Te niso bile slučajne, temveč raznarodovalno vodene. Drugače si ni mogoče razlagati strahovitega padca števila sonarodnjakov, ki jih je bilo ob štetju 1910 40 odstotkov vseh prebivalcev, po prvi svetovni vojni in v času fašizma pa so kopneli kot sneg zaradi aktivnega raznarodovanja in zaradi posledic »optiranja«, v kar so bili prisiljeni na osnovi sporazuma med Mussolinijem in Hitlerjem. Podrobno je med posegi iz publike to družbeno, socialno, psihološko in jezikovno katastrofo pojasnil sedaj Goričan Martin Kranner, sicer pa doma iz Kanalske doline.

Tudi Anna Wedan se ukvarja s kulturo, prizadeva si za uvedbo slovenščine v šole in je posebej dejavna v združenju Don Mario Cernet. Nastopa tudi v politiki. Opozorila je na zanemarjanje štirjezičnosti: nihče ni javno ali osorno proti uporabi vseh štirih jezikov - italijanščine, furlanščine, nemščine in slovenščine -, dejansko pa se uporablja le italijanščina. Sčasoma je prišlo do izboljšanja odnosa do manjšinskega jezika, starši so naklonjeni učenju slovenščine, se pravi tudi neslovenski starši, družbeno ozračje ni nacionalistično obarvano kot ne-

Gostje s sogovornikom Bernardom Spazzapanom pod lipami

BUMBACA

Maria Moschitz

Oswald Errath

koč, a stanje se kljub temu ne spreminja. Za poučevanje slovenščine v šolah ni denarja. Vse se ustavi v petem razredu osnovne šole, kjer pa je slovenščine itak le dve uri na teden.

Oswald Errath je dijaška leta preživel v goriškem Alojzijevešču. Že v mladosti sta ga privlačila glasba in zborovsko petje. Sedaj skrbi za ohranjanje cerkvenega slovenskega petja v Ukvah in drugod v Kanalski dolini. Repertoar, ki se mu posvečajo njegovi pevci in pevke, sega v pesmarice iz leta 1908, leta 1922, leta 1933 (goriška pesmarica). Izračunal je, da je sicer v nekaj desetletjih pevcem posredoval kar 415 slo-

venskih pesmi s svetno in posvetno vsebino. Te dni pripravljajo izid zgoščenke.

Vsi so zelo zadovoljni in ponosni na izid knjige, za katero je poskrbel bivši župan Aleksander Oman iz Ukeve, znan zlasti zaradi drže med poplavo pred desetletjem. Gre za pričevanje domačina, kar velja nekaj več, kot če pride nekdo od zunaj in proučuje določeno krajevno skupnost. Takšen je bil seveda tudi Salvatore Venosi, nekdanji sodelavec SLORI-ja, ki je strokovno obravnaval demografske, jezikovne in narodopisne značilnosti Kanalske doline. Kronistu pride na misel tudi Mladinski raziskovalni tabor, ki je že dolgo tega potekal v Kanalski dolini v organizaciji Narodne in študijske knjižnice in prav tako SLORI-ja iz Trsta.

Prav simbioza med ohranjanjem običajev, »žegnovec«, »konte«, petja ter zahtevami po slovenskem okencu na trbiški občini, uvedbi slovenščine v redno poučevanje, vidne večjezičnosti in opogumljene uporabe slovenskega jezika na trgu, ulici, javni prireditvi je lahko tista zmes, ki bi premaknila stanje duha v večjem številu prebivalcev. (ar)

Zaposlitev v Krminu

Krminka občina bo v okviru projektov za družbeno-koristno delo zaposlila delavca za obdobje enega leta. Delal bo s 36-urnim delovnim urnikom; vozil bo šolski avtobus, sodeloval pri organizaciji javnih prireditev in opravljal razna vzdrževalna dela. Prošnjo za zaposlitev lahko vložijo kandidati, ki imajo vozniško dovoljenje kategorije D in so na mobilnosti oz. v dopolnilni blaginji. Prijave bodo zbirali v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici od 30. julija do 13. avgusta.

Delavca iščejo v Vilešu

Enega delavca bodo zaposlili tudi v Vilešu. Delal bo eno leto s polnim tedenskim urnikom; skrbel bo za čiščenje cest in občinskega pokopališča, opravljal bo razna vzdrževalna dela. Prošnje za zaposlitev zbirajo do 6. avgusta v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici.

Umetnikovi odpadki

V državni knjižnici v Gorici bodo danes ob 18. uri odprli razstavo s naslovom »Spazzature d'artista«, ki jo postavlja na ogled Ernesto Paulin. Umetnika, ki se je rodil v Bellunu in od leta 1986 živi v Gorici, bo predstavila umetnostna kritičarka Cristina Feresin.

Ameriški trio v Gorici

V okviru festivala Med zvoki krajev bo drevi ob 21. uri v grofovi dvorani goriškega gradu koncert ameriškega tria String&Bass; glasbenikoma s klasično izobrazbo se je pridružil jazz kontrabasist. Vstop bo prost do zasedbe mest.

Zgodba družine in piva

V Vili Bernt v Gračeju bo danes ob 18. uri v okviru knjižnega festivala predstavitve knjige o 130-letnici videmske pivovarne Moretti. Spregovoril bo Luigi Menazzi Moretti, ki je pred dvajsetimi leti družinsko pivovarno prodal, sedaj je njen lastnik velikan Heinechen. Jutri ob 18. uri bo javno srečanje s psihologom Willyjem Pasinijem.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX: zaprt do 16. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.30 - 22.20 »Pixels«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Spy«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«.

Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.10 - 22.10 »La famiglia Belier«; 22.10 »Terminator Genisys«.

DANES V NOVI GORICI

LETNI KINO SILVANA FURLANA: 21.00

»Odprava zelenega zmaja«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU

PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI

RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za šolsko leto 2015-16 na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrta od 11. do 13. ure; informacije po tel. 0481-531508, e-pošta: gorica@glasbenamatica.org.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdobi do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti, glasbo in ples: hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da je na Goriškem v teku predpis abonmajev za sezono 2015-16, ki

nudi do 31. julija popust. V abonmajsko ponudbo je vključen tudi brezplačni avtobusni prevoz; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici od ponedeljka do petka 9.00-12.00 (ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

Koncerti

VINSKA KLET GRAD RUBIJE bo v četrtek, 30. julija, ob 19.30 v svojih prostorih na Vrhju priredila koncert melodij iz Mozartove opere »Figarova svatba«. Nastopila bo Mednarodna operna akademija Križ. Vstop prost, predhodna najava po tel. 349-7957889 (Nataša).

Izleti

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDJ in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borznji trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo). **UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA** prirejajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje v trgovini pri Milu (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem

piknika z izletom v Pesariis, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri v soboto, 1. avgusta, s trga Medaglie d'oro-z Goriškega, nato s postanki pri vagi pri pevm-skem mostu, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Jamelj, Doberdoba in s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost. Prostih je še nekaj mest, informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.); na račun 20 evrov.

Čestitke

MONICA je DENISA vzela, da mu bo ljubezenske pesmi pela; Denis je pa Monico na trnek ujel, da jo bo za večno ob sebi imel. Srečno! MePZ Rupa-Peč.

Obvestila

JUS VRH sporoča, da se lahko prebivalci Vrha včlanijo v organizacijo s pisno prošnjo, ki jo lahko naslovijo na Jus Vrh (Devetaki 26, 34070 Sovodnje ob Soči - GO), ali pa pustijo v poštnem nabiralniku ŠKC Danica.

Prireditve

LETNI KINO SILVANA FURLANA V NOVI GORICI na ploščadi za novogoriško občino: danes, 29. julija, ob 19. uri srečanje z avtorjem knjige »Odprava zelenega zmaja« Slavkom Preglom« in ob 21. uri film »Odprava zelenega zmaja« (Staš Potočnik). Več na spletni strani www.nova-gorica.si/poletne_prireditve_v_novi_gorici.

V PARKU BASAGLIA v Ul. Vittorio Ve-

neto 174 v Gorici poteka vsako sredo »DolceMentEstate 2015«: danes, 29. julija, ob 18. uri tehnika Qi gong, ob 19. uri energetske izmenjave s tehniko Reiki, verbalna terapija in Bachovi cvetovi, ob 20. uri tehnika čustvenega osvobajanja EFT; aktivnosti so brezplačne; informacije na ahaufvg.segreteria@gmail.com ali po tel. 347-8924763 (od ponedeljka do petka 17.00-19.30).

POLETNE PRIREDITVE V TRŽIČU: danes, 29. julija, ob 20.45 pod pokritim šotorom v Ul. S. Ambrogio bodo pričevanja z naslovom »La cosa giusta. Testimonianze di uomini e donne della Resistenza«; o Silvanu Baccichiju bo sta spregovorila Dario Mattiussi in Lucia German, spremljal bo kantavtor Franz Candoni; vstop prost.

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo v četrtek, 30. julija, ob 20.30 novo »Srečanje pod lipami«. Gost večera bo Igor Omerza, avtor knjige »Veliki in dolgi pohod Nove revije«, ki bo tudi spregovoril o knjigi o Dragi in UDBI, ki bo izšla pri Mladiki.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 10.00, Iolanda Trentin vd. Pizzo iz bolnišnice na pokopališču; 12.00, Maria Travan por. Morato iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Graziella Collogor (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V ROMANSU: 17.00, Mario del Torre v cerkvi in na pokopališču.

V tem težkem trenutku smo ob strani Viviani in Damjanu

Majda, Luisa in Vlasta

media
PRIMORSKI DNEVNIK
Od 1. do 31. avgusta
POLETNI URNIK sprejemanja malih oglasov proti plačilu osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku ponedeljek - petek 10.00 - 14.00 sobota zaprto
Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Malta 6 GORICA

O NAŠEM TRENUTKU

Povojna generacija in sprememba doma

ACE MERMOLJA

Ne pišem dnevnika, ne bom pisal spominov, saj nisem storil posebnih dejanj ali bil v izjemnih okoliščinah. Nisem bil na fronti. Vojaščino sem preživel v spokojnem Vidmu. Nisem streljal ne na Nemce in ne na Lahe. Sodim v povojno generacijo, ki si ni služila činov v gozdovih, med bombami in strelji. Nihče me ne bo intervjuval, kako je bilo na procesih in v zaporih. Rekli bi, da sodim v anonimno generacijo, ki ni ustvarjala velike Zgodovine. Je kar nekaj možnosti, da umrem v postelji.

Kljub temu menim, da bodo lahko jutrišnji zgodovinarji (če bo še kdo študiral humanistiko) pisali o moji, povojni generaciji. Doživeli smo neverjetne spremembe, le da niso bile posledice, vsaj za sedaj ne, vojnih vihr. Pišem o sebi in meni podobnih, ki niso doživeli eno od tolikih vojn, ki razsajajo širom po svetu. Spremembe smo v srcu Evrope doživeli doma, na delu, poleti pa v parku, pri morju ali v hribih.

Morda bi pričel kar z nekaj počitniškega. Ni bilo nič posebnega, a mladi ne bi vereli. Potem ko sem zaključil študij na ljubljanski Filozofski fakulteti, sem se z dekletom odločil, da greva na morje v Dalmacijo. Zaključek drugostopenjskega študija je bil brez fanfar. Pozdravil si nekaj kolegic in kolegov, ki so še ostali in odšel. Pozneje si dvignil indeks s podpisom o opravljenih izpitih in diplomu na najbolj poceni kartonu A 4. Na magisteriji so se vpisali redki. Doktorat je bil le za elito. Nekateri že redni profesorji so se mučili z doktorsko študijo, ki so jo komisije odklanjale.

Iz Ljubljane sem se odpeljal z avtomobilčkom. V študentskem naselju jih je bilo, avtomobilov, kakih deset. V prvih dneh julija sva se z dekletom odpeljala proti jugu. Na strehi avtomobila sem imel privezan mini gumenjak, ki sem ga kupil z nekimi starimi prihranki, in v prtljajniku motor za čolnček ter nekaj osebne obleke za dva.

Na obali sva iskala miren kraj. Takrat je bilo na Hrvaškem polno Nemcev. Iščeva in zaideva v povsem neznanu Rogoznico, kjer ni bilo nič. Ni bilo hotelov, ne kempov, ne turistov, skratka, nič razen trgovine in gostilnice. Bila pa je tam vojaška baza. Ob koncu vasi je bilo nekaj barak za vojake, dnevno pa je v porti priplula manjša vojaška ladja, ki je odpeljala skupino vojakov na otok na odprtem morju, kjer je bila velika smodnišnica. Ob razpadu Ju-

golavije so iz te smodnišnice hrvaške čete črpale orožje za obrambo zadrškega mostu.

Našla sva sobico, drugače pa so bili okoli naju morje, zalivi in borovi gozdiči brez slehernega turista. Danes je tam velika in luksuzna marina. Seveda ni bilo telefončkov. Kjer sva bivala tudi niso še imeli telefona. Na počitnicah pa itak nisi nikomur telefoniral. Tega smo bili sicer vajeni. Med študijem v Ljubljani smo lahko telefonirali v Italijo le tako, da smo odšli na osrednjo ljubljansko pošto, se prijavi, plačali in čakali vrsto pri kabinah. Telefonirali smo torej redko. Danes bi umrli.

Telekomunikacije niso bile življenska nuja. Vrnim o se v Dalmacijo. Tu pa tam sva z dekletom našla kak star hrvaški dnevnik. O prenosnih računalnikih se nama niti ni sanjalo. Imela sva le večji radio na baterije, ki je poročal, če je svet okoli naju še pokoncu. Nevihte si predvideval po oblakih in vetru.

Počitnice so bile modelček vsakdanjosti. Pisali smo tako, da smo si posojali ali kupili prenosne pisalne strojčke Olivetti. Študirali smo v knjižnicah, skratka, živeli smo v svetu mehanike, papirja in neposrednih stikov. Tako je bilo tudi pozneje na delu. Na Primorskem dnevniku, kamor me je zanesla pot, so drdrali pisalni stroji. Starejši in uglednejši novinarji so diktirali tipkaricam, v stavnic pa je besede in misli prelivalo v svinec preko 30 tiskarjev z raznimi specializacijami. Novice so prihajale po teleprinterjih. V bistvu smo vsi skupaj živeli z maloštevilnimi informacijami.

Televizija je najprej imela en kanal, nato drugega in končno tretjega. Pozneje je v Italiji nastopil Berlusconi. V Sloveniji pa smo študentje prelistali Delo, kako študentsko glasijo, literarno revijo, vsak "blok" je imel po eno televizijo, ki so jo prižgali le ob pomembnih športnih dogodkih in ko je narodu govoril Tito. Ne spominjam se, da bi pogrešali dnevnih novic. Med sabo smo se družili v gostilnah ali v sobah. Bili smo na tekočem o novi slovenski literaturi, saj je letno izšlo po nekaj pesniških zbirk in romanov. Izdaja je bil dogodek, literatura pomembna. Milana Jesiha so do pasu golega pripopali na prvo stran Mladine.

V manjšinsko problematiko sem se pričel poglobljati postopoma, le na Primorskem so bili vsi silno nervozni, če je bilo potrebno objaviti kak članek o Ju-

goslaviji ali o Izvršnem odboru SKGZ. Ta "beli" so bili v svoji gredi. Njihov svet sem osebno poznal iz gimnazijskih let.

Bralcu je iz zapisanega lahko jasno naslednje: polovico življenja je moja generacija preživela brez mobiltelefonov, računalnikov, interneta, brez poplave novic, z oteženo daljinsko komunikacijo in nenazadnje z občutkom, da je svet, ki nate konkretno vpliva, majhen, opredeljen in opredeljen. Vsega je bilo manj. Zaradi tega nismo občutili posebne lakote po vrtoglavljenju dogajanja. Vse je bilo počasneje. Celotilski filmi, ki so jih posneli na trak, so imeli drugačne barve, svojo zgodbo in svoj ritm in se tako razlikovali od sedanjih elektronskih posnetkov in računalniških obdelav. Danes je lahko uspešnica vrtoglavo sosledje fantastičnih slik in scen brez prave zgodbe.

Moja generacija je nekje na polovici življenja "padla" v svet kibernetike, računalnikov, bliskovitih komunikacij, interneta itd. Prostor se je pričel naglo širiti, čas ožiti in to v smislu, da je hitrejši in da ga je vedno manj. Vse se je pričelo množiti. Res, padli so okopi, bloki, zidovi in prišla je globalizacija. Zrahljale pa so se tudi misli, ideje in ideologije. Pripluli smo v soodvisna sotočja, med vplive, ki jih skoraj ni videti. Namesto jasnosti imamo negotovost in prekmarnost v vsem: v mislih, v čustvih, pri delu, v znanju, v odnosih itd.

Okoli nas se je vse zavrtelo. Človek je ostal isti skozi stoletja, čeprav je v povprečju nekoliko višji in živi dlje. Hodi pa v pragozdih, ki niso več zeleni. Ker nismo padli v spremembe iz drugega sveta, ampak se je vse dogajalo naglo a vseeno postopno, ne bi znal označiti, kako je vse to vplivalo name in na nas. Nekaj že slutim, ostalega ne.

Podobno spremembo vidim v prvi svetovni vojni. Takrat je na tisoče fantov zapustilo kmetije, pluge, konje in krave. Iz naravnih površin so jih butnili v umetne jarke med puške, brzostrelke, topove, med strupene pline, oklopnike in pod letala. Padli so v prvo tehnološko in mehansko vojno, ki je bila strašna. Danes bi bila kibernetika: Reaganova "vojna zvezd". Pa tudi brez apokalipse bo naša, anonimna generacija vredna zgodovinske obravnave in študiji, saj se zgodovina ni zaključila, kot je kdo za trenutek pomislil, čeprav se je nam svet radikalno spreminjal kar doma in ne na kaki oddaljeni fronti.

ba storila, tako, da še danes ne vemo če je luknja res bila in koliko je znašala ter tudi kateri so bili tisti dolžniki, ki so v luknjo – seveda če je bila – največ prispevali. Prav te podatke pa pričakuje javnost že 19 let: prva priložnost je neizkoriščena šla mimo.

Zahvaljujem se za morebitna pojasnila in dodatne podatke.

Edi Germani

Gospodu Germaniju žal nimam kaj pojasnjevati, tudi glede luknje ne. Lahko le rečem, da je ves likvidacijski postopek potekal popolnoma netransparentno, končne izsledke likvidacijskih komisarjev Zanzija in Lenerja, ki sta se vseskozi izmikala novinarjem, pa naj bi objavilo sodišče, na kar bi moral odlok objaviti Uradni vestnik (Gazzetta ufficiale). Kdaj se bo to zgodilo, pa ne vem.

Sandor Tence

JEZIK NA OBROBJU

Ko sem prvič slišala, da v Ljubljani marsikdaj ne razumejo naših časopisov, se mi je zdelo to neslana šala. **Kmalu potem sem izvedela za predlog nekega slovenista, da bi bilo treba pripraviti poseben slovar, v katerem bi zabeležili pomenske razlike med »zamejskimi« in »matičnimi« izrazi,** s čimer bi ljubljancem olajšali razumevanje naših medijev. Resno pa sem začela razmišljati o potrebi takega slovarja, ko mi je ljubljanska znanka čestitala, ker živimo v tako radodarni in uvidevni državi. **Ko naši manjšini zmanjka denarja, je dovolj prošnja v Rim in že nam nakažejo predujem** na prispevke za naslednje leto. **Na moj ugovor,** da je res prav nasprotno, da še leto pozneje čakamo na zamujeno nakazilo, **mi je pomolila pred nos naš dnevnik, kjer sami pišemo o rimskih predujmihi.**

Resno dvomim, da se bo kdo lotil takega slovarja, še manj pa, da bo našel zanj založnika. **Vsem, ki ne poznajo pomena besed, ki jih uporabljajo, predlagam naj si vsak sam za svojo osebno rabo sestavi slovarček besed, ki mu delajo težave.** Slovarčki bodo seveda različni, saj je tudi obvladanje slovenščine različno. Napačni pomeni posameznih izrazov niso ustaljeni, zato tudi »uradni« slovar ne bi prikazal objektivne slike našega »zamejskega« izražanja.

Živimo v času, ko so v Trstu propadle in šle v stečaj ugledne Delavske zadruge. O tem sem pred kakim mesecem brala v naslovu: »Priprave za menjavo lastništva 31 trgovin«.

Vprašala sem se, kako name-rava stečajni upravitelj izpeljati menjavo lastništva. Poznam menjalnico denarja, kjer lahko eno valuto zamenjam z drugo. Tudi v trgovinah nam zamenjajo premajhno ali preveliko številko puloverja ali srajce. Tudi ovelo cvetje v vazi zamenjam za sveže. Pri avtomobilu moramo večkrat zamenjati olje ali pri mehaniku izrabljene dele z novimi. Tudi

službo menjamo, če dobimo boljše. Učenec menja šolo, pacient zdravnika. Zelo znan je pregovor: »Volk dlako menja, narave pa nikdar«. **Pregovori so včasih netočni. Živali res menjajo dlako, narave pa ne spreminjajo.**

(Za)menjati in spremeniti, dva slovenska izraza za italijanski cambiare, nam kar večkrat povzročata preglavice.

Marsikdo ne dojame velike pomenske razlike med zamenjavo in spremembo, zato zelo pogosto zapiše zamenjati namesto spremeniti.

(Za)menjati pomeni: 1. dati komu kaj za kaj drugega, drugačnega (zamenjati eno valuto za drugo); 2. postaviti kaj na mesto, kjer je bilo prej isto druge vrste (zamenjati žarnico); 3. postaviti kaj na mesto česa drugega, to pa na njegovo mesto (zamenjati vrstni red besed); 4. storiti, da pride kdo z enega položaja na drugega (zamenjati poklic).

Kaj pa spremeniti? **S spremembo dobijo predmeti drugačne lastnosti, vsebine in oblike. Spremeniti pomeni** 1. da kaj ni več tako, kot je bilo (spremeniti načrt, ceno, mnenje); 2. narediti, da kaj ni več isto, kot je bilo (spremeniti ime, kraj bivanja, način življenja).

Etimološki izvor obeh je **mena, zato v italijanščini samo cambiare, medtem ko se v slovenščini razdeli na dva pomena, ki sta povprečnemu Slovincu popolnoma jasna; drugače je pri nas, zato spada sprememba in glagol spremeniti v slovarček marsikaterega našega pisca.**

Lelja Rehar Sancin

PISMO UREDNIŠTVU

TKB, luknja ali ne?

Primorski Dnevnik je dne 21. julija objavil članek (podpisan S.T.) o zaključku prisilne likvidacije bivše Tržaške Kreditne Banke.

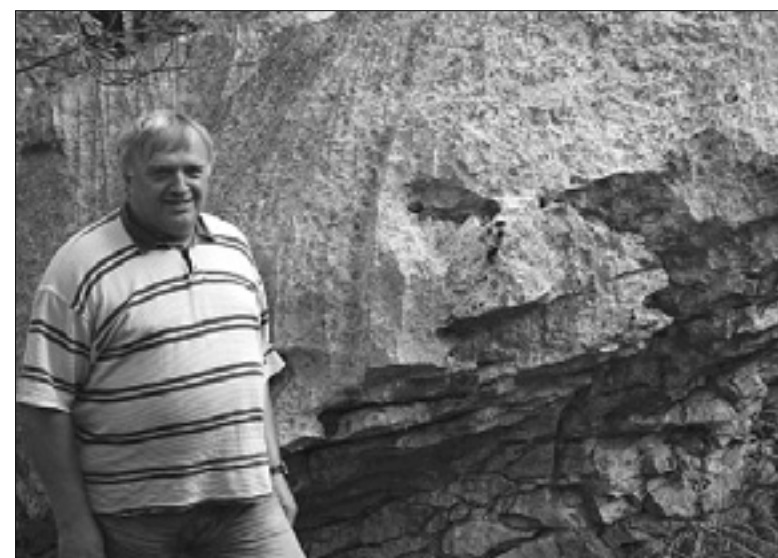
Najprej bi prosil za pojasnilo glede stavka "Gre za t.i. upnike, ki so z lastnoročnim podpisom priznali dolgove ... v odnosu do TKB." Ni mi namreč jasno kako, da so upniki ("v it. creditor chirografari") imeli dolgove do TKB, ki da so jih morali podpisati.

Tudi mi ni jasno kako bi se bila Dežela F-JK lahko pritožila proti likvidacijskemu postopku, ko pa je bila njena funkcija – po veljavnih predpisih – predhodna opredelitev za ali proti likvidaciji: kot je znano se je Dežela F-JK izrekla za likvidacijo. Kar pa zadeva izredno komisarsko upravo, je za imenovanje izrednih komisarjev avtonomno zaprosil takratni Upravni svet TKB s prošnjo naslovljeno na Banko Italije: tudi takrat je Dežela F-JK dala svoje popolno mnenje. Kako naj bi se torej Dežela F-JK lahko naknadno pritožila, ko pa se je le nekaj dni prej

izrekla tako za izredno komisarsko upravo kot za likvidacijo?

Tudi nisem razumel očitka, da Dežela ni – v 19 letih – niti enkrat zahtevala pojasnila o poteku likvidacije: kaj bi bila s tem zahtevkom lahko dosegla? Ker pa je Dežela, oz., verjetno bi se bili morali za ta pojasnila zavzeti vsaj nekateri deželni poslanci. Kako si pravzaprav lahko tolmačimo to avtorjevo opazko?

V članku pa ni nobene besede o glavnem aspektu likvidacije, se pravi če je TKB imela luknjo ali ne. Nekateri so namreč takrat trdili, da luknje ni, ter da je bila likvidacija odrejena le na podlagi političnih razlogov. Znano je, da so imele zainteresirane osebe ("...gli interessati...": 92. člen, 3. odstavek Bančnega zakonika – Testo Unico Bancario z dne 1.9.1993, št. 385) v roku 20 dni po objavi sporočila - v uradnem vestniku (Gazzetta Ufficiale) - o izvršenem depozitu na sodišču dokončne porazdelitve denarja, možnost zahtevati od sodišča kopijo dokumentacije za morebitne ugovore. Zgleda, da tega ni nobena zainteresirana ose-

Lipiška deklica

LIPICA- Lipica ne premore le belega lipicanca, ki v Kobilarni Lipica kraljuje že 435 let. Premore tudi lipiško deklico, naravno kamnito kulturno dediščino Krasa. Nahaja se v neposredni bližini Lipice in bdi nad obiskovalci. Le redki, ki se odpravijo na ogled naravnih lepot kraške pokrajine, jo opazijo. Eden takih je tudi Ludvik Husu, po katerem se imenuje lipiška učna pot in jama v neposredni bližini Orleka, kjer je našel rosomaha, ki je na našem območju izumrl pred zadnjo ledeno dobo. Ludvik pa je tudi vnet fotograf in pohodnik ter vodič Kraške podružnice Društva za zdravje srca in ožilja, večkratni pohodnik Slovenske planinske transverzale. Kod velik poznavalec kraške gmajne pomaga pri snovanju bodočega parka Gropajska gmajna. Od mladih nog ga privlači tudi jamarstvo in arheologija. V raziskovanje kraškega podzemlja ga je uvedel dobri poznavalec Krasa in arheologije, sedaj 93-letni Viktor Saksida, sicer častni občan sežanske občine, ki v občinskih prostorih v Sežani se predstavlja z zbirko fosilov.

Besedilo in foto: Olga Knez

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Platini naj bi kandidiral

PARIZ - Predsednik Evropske nogometne zveze (Uefa) Michel Platini bo jutri objavil kandidaturo za predsednika FIFA, piše francoski L'Equipe. Njegovo kandidaturo za prevzem najpomembnejše funkcije v zvezi, ki so jo v zadnjem času zamajale afere s korupcijo, naj bi že podprle nekatere evropske države, pa tudi južnoameriška in azijska zveza ter zveza Severne in Srednje Amerike ter Karibov. Za zdaj je edini kandidat nekdanji podpredsednik Fife, Južnokorejec Chung Mong Joon. Volitve bodo sicer 26. februarja 2016.

Vidal uradno »Bavarc«

MÜNCHEN - Čilski nogometni reprezentant Arturo Vidal je uradno podpisal pogodbo z Münchenskim Bayernom. Eden najbolj vročih južnoameriških nogometašev v zadnjih letih je z bavarsko ekipo sklenil štiriletno pogodbo z možnostjo podaljšanja še za leto dni, njegov prestop iz italijanskega Juventusa pa je »težak« 36 milijonov evrov. Med letoma 2011 in 2015 je Vidal za Juventus na 124 tekmah dosegel 36 golov. V preteklosti je igral še za čilski Colo Colo in nemški Bayer iz Leverkusna.

NOGOMET Mourinho »zaljubljen« v Hazarda

LONDON - Bliža se začetek angleške nogometne lige, zato kontroverzni trener prvaka Chelsea José Mourinho dviguje temperaturo. Včeraj se je lotil Arsenala, nedeljskega tekmeča v superpokalu na Wembleyju (premier league se bo začela konec prihodnjega tedna), ki mu v bistvu očita, da je v zadnjih letih napravil veliko denarja, dosegel pa skoraj nič. Mourinho meni, da se bo za angleški naslov potegovalo najmanj pet ekip, mest v ligi prvakov pa je štiri. Napovedal je, da se bo njegovo moštvo od tekme do tekme prilagajalo nasprotnikom, zato ima tdi ustrezne kadrovske rešitve. Največ pričakuje od Radamela Falca, ki je sicer lani na Old Traffordu popolnoma razočaral. Portugalski strateg je dobesedno zaljubljen v kolumbijskega napadalca Edna Hazarda. Primerjal ga je nič manj kot z Messijem in Cristianom Ronaldom. Je pravzaprav boljši od Ronaldo. Ronaldo v zadnji sezoni ni osvojil nobene lovorike, je zatrdil Mourinho. Od sodnikov pričakuje, da bodo Hazarda primerno zaščitili. »Lani bi mu kar nekajkrat lahko zlomili nogo. Če jaz trikrat zgrešim postavo, me odstavijo. Zakaj sodniki vedno ostanejo na svojem mestu, se je vprašal.

ODBOJKA - Nekdaj vrhunski odbojkar Jasmin Čuturič zdaj na klopi združene ženske ekipe Zalet

Prvoligaška izbira

Nad združeno žensko odbojgarsko ekipo Zalet je po koncu deželne C-lige zavladovalo zatišje. V okviru priprav na novo sezono je bilo potrebno »zbistriti misli« med matičnimi društvi in predvsem najti ustrezno zamenjavo za trenerja Edija Bosicha, ki je uspešno vodil ekipo v zadnjih dveh sezonah. Nihče ni stal križem rok. Imajo program, skoraj izoblikovano piramido projekta in zdaj tudi trenerja, le igralski kader ni še izpopolnjen. A ime trenerja je takšno, da zbujajo pozornost. Člansko ekipo in tudi ekipo mladink bo namreč v novi sezoni (in tudi v prihodnji) vodil nekdanji vrhunski odbojkar Jasmin Čuturič. Trener iz Portoroža je bil pred dvanajstimi leti igralec tržaškega moštva Adriavolley v A1-ligi. Svojo pot je začel sicer pri kanalskem Salonitu, še pred prihodom v Trst je igral v Nemčiji s tamkajšnjim državnim prvakom Friedrichshafnom (bil je soigralec Gregorja Jerončiča), v Franciji za Tours in Nico, po kratkotrajni izkušnji v Trstu pa je kariero nadaljeval v Bergamu, pri slovenskem prvaku ACH Volley, spet v Franciji (Beauvais), nato v Iranu, Modeni in nazadnje v Forliju.

V trenerske vode je zdaj 41-letni Čuturič zaplaval že pred nekaj leti, ni torej povsem brez izkušenj. Vodil je tudi novogoriške odbojkarice, v začetku leta se je v Trstu pridružil svetoivanskemu klubu Libertas, a je od 15. julija prost. Pri Zaletu je že vodil nekaj treningov, se seznanil z igralkami. Konec avgusta se bo na Ptuj udeležil tudi priprav mladinskih ekip projekta (pred dnevi se je na veliko veselje strokovnega vodstva na informativnem sestanku mudilo 40 deklet), po pripravah pa bo določil, katere mlajše

Jasmin Čuturič
se je pri Zaletu
že seznanil
z igralskim kadrom

FOTODAMJ@N

igralko sodijo v člansko ekipo, ki bo tudi letos - najbrž še bolj pomlajena - igrala v deželni C-ligi.

Od starejših igralk, ki so lani osvojile zelo solidno končno 4. mesto, jih je nekaj že potrdilo, da nameravajo še igrati. To so Vera Balzano, Anja Grgič, Fulvia Gridelli (snubil jo je Staranzano), Sharon Costantini, Michela Zonch, Jasna Vitez in tudi najboljša tolkačica Tanja Babudri. Kapetanka Jessica Štoka je pripravljena priskočiti na pomoč ekipi v primeru potrebe, položaj Giulie Spanio in Elene Presti-

filippo (za vlogo libera sta kandidatki tudi Barutova in De Waldersteina) je treba še določiti. Po eni sami sezoni odhaja izkušena podajalka Eugenia Mania. Bo rezerva v B1-ligi v Vidmu. V vodstvu ekipe še razmišljajo, kako bi ekipo dokončno izoblikovali, da bi v njej imele možnost igranja mlajše, ne da bi bili zaradi tega obsojeni zgolj na boj za obstanek.

S pripravami bodo začeli 17. avgusta, prvenstvo C-lige pa se začne 17. oktobra.

A. Koren

SP V PLAVANJU

Tania Cagnotto prvič »zlata«

KAZAN - Skakalka v vodo Tania Cagnotto je na svetovnem prvenstvu pri 30 letih starosti končno osvojila zlato kolajno. Na metrski deski je premagala nepremagljive Kitajke. Za odlično športnico iz Bocna je bil to osmi nastop na SP, doslej pa se je morala zadovoljiti s tremi srebrnimi in štirimi bronastimi kolajnami. Tako visoko kot ona se je med »azzurri« povzpela le legendarni Klus Dibiasi, ki je bil zlat leta 1973 v Beogradu in 1975 v Caliju. Odltej je minilo 40 let!

V daljinskem plavanju na 10 km je zmagala Francozinja Aurelie Muller.

Neodločeno v Zagrebu

NYON - Liga prvakov, 3. krog, 1. tekme: CSKA Moskva - Sparta Praga 2:2, Midtjylland - Apoel Nikozija 1:2, Milsami Orhei - Skenderbeu Korca 0:2, Maccabi Tel Aviv - Viktoria Plzen 1:2, Fenerbahçe Istanbul - Šahtar Doneck 0:0,

Panathinaikos - Brugge 2:1, Young Boys Bern - Monaco 1:3, Szekesfehervar - Bate Borisov 1:1, Dinamo Zagreb - Molde 1:1.

V Milan in v ZDA

MILAN - Hrvaški nogometaš Ivan Perišić je novi soigralec slovenskega reprezentanta Samirja Handanovića pri Interju. Inter bo nemškemu Wolfsburgu za 26-letnega hrvaškega reprezentanta odšteli 18 milijonov evrov odškodnine.

Nekdanji reprezentant Slonokoščene obale Didier Drogba pa bo kariero nadaljeval v ameriški ligi

MLS. Sedemindesetletni nekdanji napadalec Le Mansa, Guingampa, Marseilla, Chelseaja, Shanghaija Shenhua in Galatasaraya je podpisal pogodbo s kanadsko ekipo Montreal Impact.

Srebrni streli

APAČE - Slovenska strelska reprezentanca je osvojila prvo odličje na letošnjem evropskem prvenstvu z orožjem malega in velikega kalibra ter puško šibrenico na Pragerskem in v Apačah. Zanj je poskrbel Rajmond Debevec, ki je v neolimpijski disciplini velikokalibrska puška leže na 300 metrov osvojil kolajno srebrnega leska.

Kdo namesto Bostona?

KUALA LUMPUR - Mednarodni olimpijski komite (Mok) je prepričan, da bodo Združene države Amerike našle drugega kandidata za olimpijske igre leta 2024 po tem, ko je Boston zaradi premajhne podpore javnosti v ponedeljek umaknil kandidaturo. Kot alternativo omenjajo Los Angeles.

EYOF 2015 - V gruzijskem Tbilisiju lep uspeh dijaka liceja Slomšek

Cristian Faidiga finalist

V teku na 110 m z ovirami je 16-letnik iz Jamelj dosegel drugi najboljši čas - Za kolajne se bo boril v petek

V prestolnici Gruzije Tbilisiju že nekaj dni poteka evropski mladinski olimpijski festival EYOF, kar so v bistvu mladinske olimpijske igre na stari celini. V različnih disciplinah meri moči več tisoč športnikov in športnic. Tekmujejo tudi v atletiki, med 24 člani italijanske reprezentance v tej disciplini pa je tudi Cristian Faidiga iz Jamelj, sicer dijak liceja Antona Martina Slomška v Trstu. Cristian je včeraj nastopil v kvalifikacijah teka na 110 metrov z ovirami in si na dan svojega 16. rojstnega dne boljšega razpleta ne bi mogel zamisliti. Zmagal je namreč v svoji kvalifikacijski skupini in se v času osebnega rekorda 14,23 neposredno uvrstil v finale z drugim najboljšim izidom. Hitrejši od njega je bil samo Španec Luis Salort Asensio.

Finale bo v petek, 31., v njem pa se bodo za kolajne, poleg Faidega in Španca, pomerili še Madžar Krisztián Bak Balint (14,27), Nizozemec Luuk Peters (14,29), Portugalec Diogo Seno Chaves Guerra (14,33), Francoz Julian Andrianavalona (14,40), Rus Ar-

Cristian Faidiga

tem Široki (14,61) in Bolgar Radin Valčev (15,16).

Cristian je prve korake v atletiki opravil v Novi Gorici pod vodstvom trenerja Oliverja Batagelja, ki je trenutno tudi kondicijski trener odbojkarjev Sloge Tabor. Sedanja trenerja mladega Ja-

in v akciji (arhivski posnetek)

meljčana pa je nekdanja tekmovalka na visokih ovirah Elisa Andretti, trenirata pa na goriškem stadionu na Rojcah.

Na igrah EYOF se bo Faidiga preizkusil tudi v štafeti 4x100 metrov.

Naj povemo še, da znaša rekord iger Eyof v teku na 110 m z ovirami

13,44, dosegel pa ga je Italijan Lorenzo Perini, najboljši rezultat na svetu v tej starostni kategoriji pa pripada Jamajčanu Hydeju Jaheelu z izidom 12,96.

Lani je na igrah EYOF tekmovala gimnastičarka Tea Ugrin. (ak)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Nad.: Cedar Cove **23.10** Roberto Benigni: Tutto Dante

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.20** Nad.: Il tocco di un angelo **7.05** Serija: Le sorelle McLeod **8.30** Serija: Il nostro amico Charly **10.00** 13.30 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.50, 18.15, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **14.05** Film: Un piano perfetto (krim.) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: I nostri cari vicini **21.05** LOL **21.15** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **23.00** Serija: Strike Back

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Agorà **10.15** Film: La risaia (dram.) **11.50** Disney Classic Cartoons **11.55** 14.00, 18.55, 23.30 Dnevnik, vreme in rubrike **12.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: Terra nostra **16.00** Film: Ladies in Lavender (dram., '04, i. J. Dench, M. Smith) **17.35** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.10** Serija: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Una mamma imperfetta **20.40** Nad.: Un posto al sole **21.15** Chi l'ha visto?

RAI4

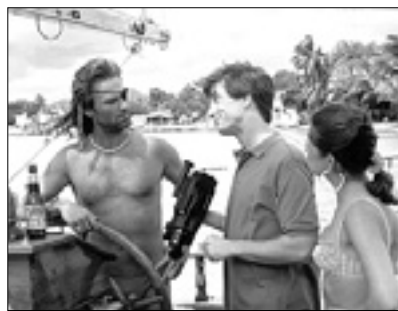
12.55 19.35 Once Upon a Time **13.45** Kyle XY **14.30** The Collector **15.15** Robin Hood **16.10** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.15** The Lost World **17.05** Warehouse 13 **17.50** 0.40 Novice **17.55** Film: Popeye (kom.) **20.20** Star Trek: Next Generation **21.10** Extant **22.45** Film: Il labirinto del fauno (fant.)

RAIS

14.20 La Terra vista dal cielo **15.15** Hugh's Fish – L'altra faccia della pesca **16.10** Film: La ragazza di Bube (dram.) **18.00** Novice **18.05** Memo – L'agenda culturale **18.35** Il giro del mondo in 80 meraviglie **19.45** La libertà di Bernini **20.45** Passepartout **21.15** I buongustai dell'arte **22.25** I predatori dell'arte perduta **23.15** Glasba: Joss Stone, Mavis Staples

RAI MOVIE

14.00 Film: Casino Jack (kom., '10, i. K. Spacey) **15.55** Film: Famiglia in fuga (dram., '93, i. P. Swayze) **17.35** 0.55 Novice **17.40** Film: L'uomo dalla maschera di ferro (pust.) **19.30** Film: Il cappotto di Astrakan (kom., It., '80)

21.15 Film: Finché dura siamo a galla (kom., '92, i. K. Russell) **23.00** Film: Ecco noi per esempio... (kom., It., '77)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.00** 19.20 Nad.: Terra Nostra **12.45** Nad.: Il furto del tesoro **13.40** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **14.10** 0.10 Nad.: Brothers and Sisters **14.55** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.00** Nad.: Occhio di Falco **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.30** Nad.: La signora in rosa **20.10** Nad.: Ho sposato uno sbirro **21.20** Made in Sud

RETE4

6.40 Serija: Magnum, P.I. **7.40** Nad.: Kojak **9.15** Nad.: Bandalera **10.30** 20.30 Dalla vo-

stra parte **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Film: Perry Mason – La novizia (krim.) **14.00** Serija: Il giudice Mastrangelo **16.15** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.40** Film: Ursus (pust.) **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Il bisbetico domato (kom., It., '80) **23.40** Film: Occhio, malocchio, prezzemolo e finocchio (kom., It., '83)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Nad.: I Cesaroni **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.45** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.10** Film: Il romanzo di un amore (rom.) **18.00** Nad.: Solo per amore **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint – Estate **21.10** Nad.: Il principe – Un amore impossibile **23.30** Nad.: Le mani dentro la città

ITALIA1

7.00 Serija: The Middle **7.30** Risanke in otroške oddaje **8.20** Serija: Super Car **10.25** Nad.: Smallville **11.25** Serija: Chuck **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad! **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nan.: Due uomini e mezzo **16.20** Serija: Royal Pains **18.15** Nan.: Camera Caffè **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Wild Sun

IRIS

15.00 Film: Il giuramento di Zorro (pust.) **17.00** Film: Sabato, domenica e lunedì (kom.) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Psycho (triler, '98, r. G. Van Sant, i. V. Vaughn, J. Moore) **23.15** Adesso cinema

23.40 Film: False verità (krim., '05, i. K. Bacon, C. Firth)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 23.30 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Kronika **14.40** Serija: Commissario Navarro **16.20** Serija: Ironside **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.30** In onda

21.10 Film: Suspect – Presunto colpevole (krim.) **23.45** Film: Dieci piccoli indiani (krim.)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Crossing Jordan **17.00** 21.10 Cambio moglie **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.00** 13.00, 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Perle d'arte **23.45** Film: Il ruggito del topo (kom.)

LAEFFE

11.25 20.10 Bourdain: Cucine segrete **13.10** 19.00 Il cuoco vagabondo **15.10** Il re dello street food **16.10** Silvia, pepe quanto basta **17.05** Jamie: Menù in 15 minuti **20.00** No-

vice **21.05** Nad.: Il mistero del lago – Top of the Lake **0.15** Film: Piccole donne (dram.)

CIELO

12.15 MasterChef Australia **14.15** MasterChef Italia **16.15** Agenti Speciali Property – Los Angeles **17.15** Case in rendita **18.15** Fratelli in affari **19.15** 20.15 House of Gag **21.10** Film: Tentacoli sulla città (zf) **23.00** Film: Vedo nudo (kom.)

DMAX

12.30 19.30 Banco dei pugni **13.20** Recupero crediti **14.10** Come andrà a finire? **15.05** Dynamo: magie impossibili **15.55** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **16.50** Ai confini della sopravvivenza **17.45** Oro degli abissi **18.35** Affare fatto! **20.20** Rimozione forzata **21.10** World's Top 5 **22.00** L'impero delle macchine **22.55** Sollevamento case **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.15 Odmevi **7.00** Najboljše jutro **9.00** Kviz: Vem! **9.50** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.30** Slovenski pozdrav **12.05** Dok. film: Pozabljeni Slovenci **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Dok. serija: City Folk **15.10** Pod drobnogledom **15.45** Kviz: Male sive celice **16.25** 22.50 Poletna scena **17.25** Dok. serija: Zdravje Slovencev **17.55** Novice **18.00** Risanke in otroške serije **18.20** Nad.: Vrtičkarji **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Prijateljici (kom.) **21.25** Kratki film: Pokaži mi sonce **22.00** Odmevi **23.20** Nad.: Strasti **23.50** Poletna noč

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 8.50 Risanke in otroške odd. **8.30** Zgodbe iz školjke **9.00** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **9.25** 19.05, 23.05 Točka **10.10** Najboljše jutro **12.55** Mednarodni festival ustnih harmonik: Ah, te orglice! **13.35** Koncert: Bojan Adamič – Poklon mojstru **14.45** Slovenski magazin **15.30** Dok. odd.: Skriti vrh **16.30** Dok. odd.: Zelenjavni vrtovi **17.00** Pod drobnogledom **17.40** Nan.: Začnimo znova **18.10** Potopis: Šrilanka – Med rajem in peklom **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Dobrodelni mednarodni gala baletni koncert DBUS 2015, pon. **21.15** Nan.: Se zgodi **21.50** Dok. film: Spominjam se Fellinija **23.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Madžarske, pon.

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** City Folk **14.50** Istrska potovanja **15.30** Vesolje je... **16.00** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **16.35** Vrt sanj **17.20** Istra in... **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **19.55** Najlepše besede **20.30** Webolution **21.05** Boben **22.20** Folkest 2011 **23.10** Arhivski posnetki

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.30** 10.25, 11.35 TV prodaja **8.45** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.40** 16.00 Nad.: Grehi preteklosti **12.05** Mala pariška kuhinja z Rachel Khoo **12.40** MasterChef Slovenija **14.00** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **15.05** Nad.: Dubrovniška zora **17.00** 18.55, 22.55 Novice in vreme

21.00 Film: Arbitraž (triler, '12, i. R. Gere, S. Sarandon) **23.30** Serija: Mentalist

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** 11.00 Pazi, kamera! **8.40** 12.05 Serija: Vzgoja za začetnike **9.05** Risanke in otroške oddaje **10.45** 11.50, 12.35 Tv prodaja **13.05** Film: Usodno zaupanje (triler) **14.50** Film: Smrtonosno orožje 3 (akc., '92, i. M. Gibson) **17.10** Serija: Vohun in nemilosti **18.55** Serija: Mentalist **20.00** Film: Odvečna prtjlaga (akc., '97) **21.55** Film: Mačka na begu (akc., '11)

IRIS

Sreda, 29. julija
Iris, ob 21. uri

Psycho

ZDA 1998

Režija: Gus Van Sant

Igrajo: Vince Vaughn, Anne Heche, Viggo Mortensen in William H. Macy

Marion Crane se ukvarja s kupoprodajo hiš. Nekemu klientu na lepem ukrade skoraj pol milijona dolarjev. Z denarjem si namerava nekje v Kaliforniji ustvariti novo življenje.

Ko se Marion z avtomobilom odpelje k ljubimcu Samu, jo dohiti noč. Zaradi močnih padavin ne vidi ničesar pred seboj, zato zapelje z glavne ceste. Utrujena najde prenočišče v osamljenem motelu, ki ga upravlja Norman Bates. Norman je čudaški mladenič, ki živi s svojo dominantno mamo.

Marion pa seveda ne ve, da je Norman morilec ...

Film je predelava znamenitega Hitchcockovega Psycha iz leta 1960, le da si ga je slavni Gus zamislil v nekoliko bolj postmodernističnem slogu.

PLANET TV

10.55 18.50 Nan.: Prijatelji **11.30** Tv prodaja **12.05** Film: Anoreksična.si (dram.) **13.55** Nad.: Sulejman Veličastni **16.05** Film: HIV pozitivna? (dram.) **17.50** Bognedaj, da bi crknu televizor **19.25** Gordonova vrhunska domača kuhinja **20.00** 22.05 Danes

20.35 Film: Vampirji so bedni (kom.) **22.20** Nan.: Ujeti pod kupolo **23.15** Nan.: Seks v mestu

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10, 10.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 11.00 Studio D; 11.15 Srečanje z Oskarjem Kjudrom; 12.15 Opretno promenade; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val: V studiu Valentina Sancin in Jernej Šček; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta knjiga: Miran Ipavec: Avtoštoparske zgodbe – 1. del, sledi Music box; 18.00 Odpornišvo v ženskih očeh, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.00 Dobro jutro; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditvev; 10.00 Živalski blues; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Poletna promenade; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Jamcoast radio; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.00 La valigia della vacanze; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 11.35, 14.35, 18.00, 19.00, 23.00 Glasba; 11.00, 21.00 L'argomento; 13.00, 22.00 Il cammino del Nord; 13.35 Ora musica; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00, 17.35 E... state freschi; 17.00 Playlist; 20.00 Album Charts; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

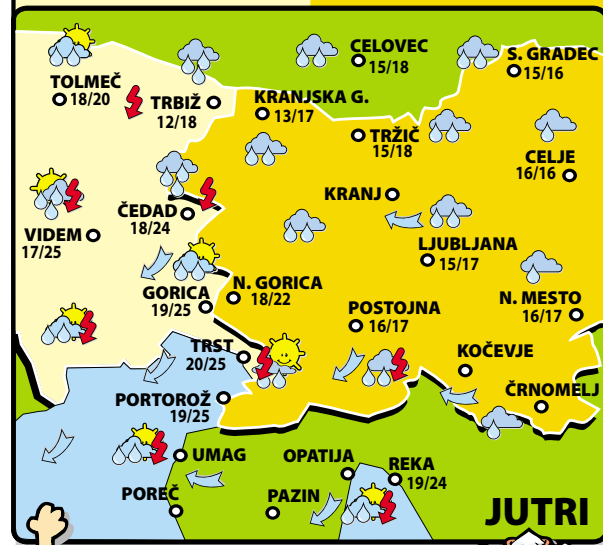

Pretežno oblačno bo. Več oblačnosti bo v gorah, kjer bodo padavine obilnejše. Po nižinah in ob morju bo spremenljivo z možnostjo posameznih ploh ali neviht. Ob morju bo zvečer pihala zmerna burja.

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, sprva predvsem v južni polovici Slovenije delno jasno. Dopoldne bodo občasne manjše padavine predvsem v severni Sloveniji, popoldne se bodo začele pojavljati tudi drugod. Razen na severovzhodu bodo tudi plohe in nevihte. Nekoliko več sonca bo ob morju, kjer bo večinoma suha. Predvsem v vzhodni polovici Slovenije bo zapihal severovzhodnik.

Povsod bo spremenljivo z možnostjo posameznih ploh ali neviht. Več oblačnosti bo v gorah. Ob morju bo pihala močna burja.

Jutri bo oblačno, občasno bo deževalo. Na Primorskem bodo tudi nevihte, pihala bo šibka do zmerna burja. Padavine bodo popoldne slabše in v noči na petek ponehale.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.38
Dolžina dneva 14.54

LUNINE MENE
Luna vzide ob 18.47 in zatone ob 4.38

NA DANŠNJI DAN
1957 – Zjutraj so na Kredarici (2514 m) po koncu sneženja izmerili 19 cm debelo snežno odejo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.20 najnižje -52 cm, ob 9.33 najvišje 28 cm, ob 15.02 najnižje -14 cm, ob 20.41 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 3.50 najnižje -58 cm, ob 10.04 najvišje 34 cm, ob 15.45 najnižje -19 cm, ob 21.20 najvišje 48 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 25,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	19	2000 m	12
1000 m	16	2500 m	9
1500 m	13	2864 m	6

UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom po nižinah 8,5 in v gorah 9,5.

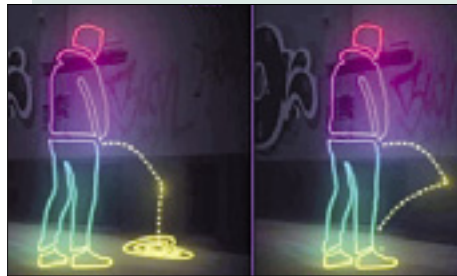

Prosilci za azil vodijo hotel na Dunaju

DUNAJ - V času, ko priseljenci v velikih skupinah bežijo v Evropo in marsikje rastejo šotorska naselja, so se na Dunaju odločili preizkusiti projekt, ki vključuje begunce. Tamkajšnja Karitas prosilce za azil zaposluje v posebnem hotelu in jim tako omogoča vstop na trg dela in dostojno življenje. Nekdanji dom za upokojece na robu parka Prater je Karitas preuredila v hotel Magdas. Opreмили so ga s podarjenim pohištvom in v njem zaposlili 20 prosilcev za azil iz 16 držav in pet strokovnjakov s področja hotelirstva. »Pokazati želimo, kako nespametno je, da ljudem, ki so pribežali v Avstrijo, ne pustimo delati,« pojasnjujejo pri Karitasu.

Uriniranje po zidovih se vam lahko vrne

SAN FRANCISCO - V San Franciscu so se na območjih, na katerih se ljudje radi olajšajo na za to nepredvidenih mestih, odločili preizkusiti posebno barvo, od katere se urin odbija. Barvo so že uspešno uporabili v četrti v nemškem Hamburgu, ki je znana po nočnih klubih. Barva deluje tako, da pred površino ustvari zračno zaporo, ki glede na trditve proizvajalca odbije praktično vsakršno tekočino. V San Franciscu so prebarvane zidove opremili tudi s svarilnimi napisi, ki v angleščini, kitajščini in španščini opozarjajo: »Zadržite se!... Poišči olajšanje na primernem kraju.«

OBLETNICA - Po Evropi več razstav njegovih del Pred 125 leti umrl slikar Vincent Van Gogh

AMSTERDAM - Danes mineva 125 let od smrti nizozemskega slikarja Vincenta Van Gogha (1853-1890). O Van Goghu je bilo posnetih več filmov in napisanih kar nekaj romanov. Njegovi avtoportreti so natisnjeni na majicah in kavniških skodelicah, plakati z njegovimi Sončnicami krasijo številne spalnice. Kot je dejal direktor Van Goghovega muzeja v Amsterdamu Axel Rüger, ga slikarjev kulturni status ne preseneča. O njem se lahko vsak dan znova prepriča, ko vidi dolge vrste ljudi, med njimi je veliko mladih, ki se vijejo pred muzejem.

Umetnik velja za enega najpomembnejših umeteliteljev modernega slikarstva. Rodil se je v Zundertu na Nizozemskem. Leta 1869 je začel delati za mednarodno podjetje za trgovanje z umetninami Goupil & Cie v Haagu, postopoma pa je izgubil zanimanje za svoje delo in se obrnil k Bibliji. Kot potujoči pridigar je deloval na območju Belgije.

Leta 1880 se je odločil, da se bo posvetil umetnosti. Sprva je slikal temne slike, kot so Jedci krompirja iz leta 1885. Leta 1886 pa je odšel v Pariz, kjer je preučeval impresioniste in se začel družiti z umetniki, kot so bili Paul Gauguin, Henri de Toulouse-Lautrec, Emile Bernard, Camille Pissarro in John Russell. Njegova barvna lestvica je v Parizu postala svetlejša, poteze čopiča izrazitejši, dramatičnost slike pa poudarjena s črnimi izbrženimi ploskev. Ker ga je zanimal predvsem portret, modelov pa si ni mogel privoščiti, se je obrnil k lastni podobi. V Parizu je ustvaril vsaj 20 avtoportretov.

Leta 1888 se je naselil v Arlesu v Provansi v rumeni hiši, kamor je povabil tudi svojega prijatelja Gauguina. Postopoma je med njima prišlo do osebnih nesoglasij in decembra je Van Gogh v enem od svojih napadov Gauguinu grozil z britvijo. Pozneje si je z njo odrezal kosček ušesa. Maja 1889 je bil sprejet v psihiatrično bolnišnico v Saint-Remyju v bližini Arlesa. V letu, ki ga je preživel v bolnišnici, je ustvaril 150 slik. Maja 1890 se je iz Saint-Remyja preselil v Auvers-sur-Oise v bližini Pariza. Julija 1890 se je na pšeničnem polju ustrelil.

Ob letošnji 125. obletnici smrti so v Belgiji, na Nizozemskem in v Franciji pripravili vrsto dogod-

kov. Tako je denimo v Muzeju Kröller-Müller v nizozemskem mestecu Otterlo še do 27. septembra na ogled razstava Van Gogh & Co, na kateri je podarek na tradicionalnih žanrih, ki so prevladali ob koncu 19. stoletja - tihožitju, krajini, mestnih prizorih in portretih. Ob slikah Van Gogha, teh je okoli 50, so na ogled dela njegovih sodobnikov iz zbirke muzeja. V Van Goghovem muzeju v Amsterdamu bodo 25. septembra odprli razstavo z naslovom Munch: Van Gogh. Kot piše na spletni strani fundacije, sta tako Van Gogh kot Edvard Munch poznana po čustveno nabitih slikah in risbah ter osebnih, izvirnih slogih, povezuje pa ju tudi življenje, polno stisk. Tokrat bosta na razstavi skupaj predstavljena prvič. V francoskem Arlesu si je še do konca avgusta mogoče ogledati razstavo Van Goghove risbe - vplivi in inovacije. Na njej je osrednja pozornost posvečena vplivu grafik in risb drugih umetnikov na Van Goghovo risbo in grafična dela. (STA)

fotoutrip '15 70let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Tudi pred Obamovo Belo Hiso prebiramo naš Primorski Dnevnik

MARA IN FRANCO